

Pošteno in odkrito

Pred kratkim je Zveza komunistov razpravljala o problemih sredstev obveščanja in informativne dejavnosti, oz., v koliko so ta sredstva uresničevala sklepe obeh partijskih kongresov. Ugotovljeno je bilo ob tej priložnosti da so naša sredstva obveščanja v tem času storila velik in pomemben korak naprej, zlasti glede količine informacij, dalje, da so postala sredstvo delovnih ljudi za uresničevanje njihovih sedanjih in dolgoročnih potreb in interesov in končno, da naša sredstva obveščanja čedalje bolj postajajo orožje delovnih ljudi v prizadevanjih pri graditvi socialističnih in samoupravnih odnosov. To pa se kaže v povečanem družbenem vplivu na uredniško politiko, kot tudi v večji odprtosti do samoupravnih in drugih družbenih dejavnikov. Zlasti so vidni napor, da bi tudi sredstva obveščanja v kar največji meri prispevala k razvoju in poglobljanju samoupravnih in delegatskih odnosov. V zvezi s tem je bil dosežen napredek v prizadevanjih za čim bolj razumljivo vsestransko in sprotno obveščanje delovnih ljudi in občanov v vseh tistih vprašanih, problemih, potrebah in interesih, ki so predmet medsebojnega sporazumevanja in dogovarjanja. Smo torej sredi procesa za tako preobrazbo sredstev obveščanja, ko bodo le ta postala najširša tribuna medsebojnega obveščanja in hkrati aktiven dejavnik v bitki za nove družbenoekonomske in samoupravne odnose.

V okviru naše celotne informativne dejavnosti pa, seveda, igra nemajhno vlogo tudi tisk. Če pomislimo, da izhaja na Slovenskem okoli 400 glasil organizacij združenega dela, oziroma njihovih TOZD v nakladi pol milijona izvodov, potem je vsekakor prav ta tisk pomemben v smislu informiranja neposrednih proizvajalcev o vsem, kar se dogaja, snuje in pripravlja v njihovih kolektivih. Zato morajo vsekakor organizacije ZK in sindikata ter samoupravni organi v OZD nameniti še posebno pozornost tovarniškemu tisku. Kajti omenjena glasila marsikje še mnogo premalo opravljajo vlogo, ki jim je namenjena. Tako še vedno premalo pišejo v ta glasila neposredni proizvajalci.

Tudi uredniška politika marsikje še vse premalo sloni na željah in potrebnih informacijah za proizvajalca, zato so v tej smeri potrebni novi napor, zlasti za večjo vpetost tovarniškega tiska v družbenopolitično samoupravno in delegatsko življenje in delovanje v delovnih organizacijah in združenem delu. Glasila delovnih organizacij naj potemtakem postanejo najširša tribuna in aktiven dejavnik v procesu samoupravnega delovanja, dogovarjanja in sporazumevanja delovnih ljudi, kajti le tako bodo opravljala tisto osnovno funkcijo, ki jo imajo — obveščanje in to pošteno in odkrito, strokovno in razumljivo, članov svojih delovnih kolektivov o vsem, kar se dogaja v kolektivih samih, pa tudi v vsem našem razgibanem družbenopolitičnem življenju.

Mara Ovsenik

Pred pomembnim sestankom sindikalne organizacije Iskra

Predsedstvo sindikalne konference ZP Iskra je na zadnji seji sklenilo, da bo 23. aprila v Ljubljani ustanovna seja koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata združenega podjetja Iskra. Zasedanja se bodo udeležili člani predsedstva ter predsedniki sindikalnih konferenc branž oziroma delovnih organizacij.

Ustanovna seja bo med drugim proučila gospodarski in družbeni položaj Iskrinih TOZD in združenega podjetja, ocenila samoupravno organiziranost temeljnih organizacij v skladu z ustavnimi določili ter ocenila vključevanje v srednjeročno načrtovanje in potek večstranske poravnave ter nov način plačevanja. Udeleženci bodo veliko pozornosti namenili tudi temu, zakaj ne uresničimo vseh sklepov skupščine združenega podjetja, beseda bo nadalje tekla o gibanju in oblikovanju osebnih dohodkov v Iskri po kvalifikacijski strukturi, dnevni red se bo dotaknil tudi uvozne in izvozne problematike, uspešnosti branžne reorganizacije ter med drugim tudi pogojev delovanja in vloge sindikata na vseh ravneh.

Osnovno poročilo o tem bo imel predsednik sindikalne konference ZP Iskra Jože Čebela, o posameznih področjih pa bodo imeli koreferate predsedniki sindikalnih konferenc branž oziroma delovnih organizacij.

Priprave na to izredno pomembno srečanje Iskrinih sindikalnih delavcev so se že začele, do 23. aprila pa bodo imeli predvidoma po vseh sindikalnih osnovnih organizacijah sestanke ter na njih proučili problematiko in gradivo za ustanovno sejo.

Predsedstvo sindikalne konference je na zadnji seji sprejelo tudi sklep, da se dosedanjemu predsedniku skupščine združenega podjetja Iskra Vladimiru Logarju ob njegovem odhodu iz Iskre podeli priznanje — plaketo za izjemne zasluge za razvoj združenega podjetja. To priznanje je predsedniku Vladimiru Logarju izročil predsednik sindikalne konference ZP Iskra Jože Čebela na zadnji seji skupščine ZP Iskra pretekle mandatne dobe.

LD

Predsednik sindikalne konference ZP Jože Čebela izroča Vladimiru Logarju plaketo v priznanje.

VABILO NA I.ZASEDANJE NOVE SKUPŠČINE ZP ISKRA

Sklicujem 1. konstitutivno zasedanje Skupščine ZP ISKRA za drugo mandatno dobo, ki bo v prostorih PPC ISKRA, Ljubljana, Trg revolucije 3. v petek, dne 9. IV. 1976, ob 12. uri.

Za sejo predlagam naslednji dnevni red:

- 1.) Otvoritev zasedanja
- 2.) Izvolitev delovnega predsedstva
- 3.) Poročilo o opravljenih volitvah delegatov Skupščine ter verifikacija mandатов
- 4.) Volitev predsednika in namestnika predsednika Skupščine — sklepanje o potrditvi imenovanja sekretarja Skupščine
- 5.) Poročilo o delu Skupščine I. mandata
- 6.) Informacija o izvolitvi Odbora za samoupravni nadzor ZPI
- 7.) Volitev kolegijskih izvršilnih organov Skupščine
- 8.) Poročilo komisije za izvedbo razpisa in imenovanje vodilnih in poslovnih delavcev ZP ISKRA — sklepanje o poročilu in izvolitev članov kolegijskega poslovnega organa ZP ISKRA
- 9.) Ugotovitev sestava predsedstva Skupščine ZP ISKRA
- 10.) Sklepanje o predlogu za organizacijo seminarja za novo izvoljene delegate Skupščine
- 11.) Vprašanja delegatov

Po zasedanju vabimo delegate Skupščine, da prisostvujejo uradni otvoritvi vhodnega objekta, z izgradnjo katerega je dokončana izgradnja poslovnega centra ISKRE.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE:

Logar Vladimir, dipl. oec. i. r.

Mogočno kipi v višino naša stolpnica na Trgu revolucije. Ob končani prvi fazi izgradnje s tem v zvezi na straneh 5-8 objavljamo posebno prilogo o njej.

Zadnja seja skupščine ZP

Minuli teden je bila v Ljubljani 13. seja skupščine ZP Iskra, zadnja v pretekli mandatni dobi. Na pobudo družbenopolitičnih organizacij je skupščina na tem zasedanju podelila dosedanjemu predsedniku Vladimiru Logarju plaketo — priznanje za razvoj združenega podjetja Iskra. Predsednik Logar odhaja iz Iskre na novo delovno dolžnost, plaketa — priznanje, pa naj bi bila skromna oddolžitev za njegov prispevek Iskri, v kateri je delal več let, najprej kot direktor tovarn v Železnikih in Sežani, nato kot generalni direktor združenega podjetja ter zdaj pred odhodom kot predsednik skupščine ZP Iskra.

Skupščina je v okviru prve točke dnevnega reda poslušala poročilo direktorja področja za ekonomiko ZP Edija Delopsta o lanskim poslovnih rezultatih. Med drugim je poudaril, da so bili rezultati poslovanja celotne Iskre kljub gospodarskim težavam lani še kar ugodni, nekoliko slabše pa je, če jih obravnavamo na ravni temeljnih organizacij. Vsekakor bo treba ugotoviti, kje so vzroki za to, da so posamezne TOZD poslovale z izgubo, ali na meji rentabilnosti.

Ena izmed takšnih TOZD je ljubljanski Pržan, ki je zaprosil skupščino ZP, da iz rezervnega sklada pokrije del lanske poslovne izgube. Na podlagi predloženega sanacijskega programa bi bilo treba v tej TOZD preučiti tudi možnost menjave celotnega obstoječega programa, s pogojem naj ta organizacija dosledno izvaja sprejeti sanacijski program in čimprej sprejme ustrezni sklep o morebitni zamenjavi obstoječega proizvodnega programa.

Gre za dve varianti. Prva je v tem, da bi na Pržanu prevzeli od delovne organizacije telekomunikacije proizvodno električnih ročnih orodij, ob tem, da bi proizvodni program TOZD TV Pržan prenesli v sežanske Sprejemnike. Ob tem velja poudariti, da se nam tamkaj ob ustanovitvi brezcarinske cone odpirajo lepe možnosti za perspektivno prisotnost Iskre na tem območju. Prosta carinska cona pomeni med drugim tudi okno v Evropsko gospodarsko skupnost, to ugodnost mednarodnega trgovanja pa moramo vsekakor izkoristiti.

„Menimo“, je poudaril generalni direktor ZP Jože Hujs, „da bi morali proizvodni program Pržana, ki je v veliki meri vezan na uvoz z zahoda, preseliti v Sežano in ga nadomestiti s proizvodnjo električnih ročnih orodij, druga možnost pa je, da bi na Pržanu začeli izdelovati tako imenovane kapsul kompresorje za hladilne naprave. Pogovori o tem že potekajo med Iskro in Gorenjem.“

Na glasovanju so delegati skupščine sklenili, da se TOZD TV Pržan dodeli posojilo v višini 9.500.000 dirarjev za pokritje izgube ter za sanacijo.

V nadaljevanju je Skupščina soglasala z odcepitvijo TOZD Kondenzatorji, Semič iz Industrije elementov za elektroniko. Ta TOZD se bo poslej v okviru ZP Iskra formiral kot samostojna delovna organizacija.

V okviru četrte točke so delegati poslušali poročilo Odbora za samoupravni nadzor v zvezi z osebnimi dohodki vodilnih delavcev v ZP in službenimi potovanji v tujino. Poročilo je podal predsednik odbora Božo Tribušon. Poudaril je, da so osebni dohodki Iskrinih vodilnih delavcev v skladu z republiškim elektrovkovskim branžnim sporazumom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in da tudi najvišji osebni dohodki niso presegali s tem sporazumom določenih osnov in meril, ki veljajo za vso Slovenijo. Odbor tudi meni, da je sistem delitve osebnih dohodkov v skladu s samoupravnim sporazumom delovne skupnosti skupnih služb in da se tako na njegovi osnovi formirani osebni dohodki gibljejo znotraj dogovorjenih družbenih norm.

Seja skupščine se je nadaljevala s poročilom generalnega direktorja Jožeta Hujsa o doseženi stopnji sodelovanja med Iskro in Gorenjem v SOZD Elektrovkovske industrije Ljubljana. Opozoril je, da bomo morali vsekakor spremeniti oziroma dopolniti samoupravni sporazum o združitvi dela in sredstev obeh podjetij, še predvsem zaradi novega zakona o združenem delu, katerega osnutek je že v javnosti. Jože Hujs je spregovoril tudi o dosedanjih naporih v združevalnem procesu ter o tistih področjih, kjer poteka sodelovanje trenutno najuspešneje.

Po poročilu predsednika časopisnega sveta Iskre Jožeta Čebele o programski zasnovi našega glasila — o tem bomo obširneje poročali v prihodnji številki — so delegati sprejeli sklep, da Industrija elementov za elektroniko imenuje tri člane v arbitražno komisijo, za predsednika komisije pa se imenuje Nace Pavlin iz Kranjske Elektromehanike. Sprejeli so tudi sklep, da je treba v roku 10 dni podpisati oba samoupravna sporazuma o Iskra Invest servisu ter o namenskem združevanju sredstev za projekt mikroelektronike.

V sklepni točki seje Skupščine je predsednik Vladimir Logar poročal o delu Skupščine v minulem mandatnem obdobju ter se zahvalil delegatom Skupščine za uspešno delo in sodelovanje. Zahvalil se je tudi poslovnim organom za uspešno izvajanje nalog, delegatom skupščinskih teles, predstavnikom družbenopolitičnih organizacij ter vsem delavcem v združenem podjetju Iskra za sodelovanje in uspešno gospodarjenje.

Lanski dobri poslovni uspehi temelj za nadaljnjo rast

Nujne spremembe v proizvodnem programu — večja proizvodnja profesio-
nalnih naprav.

Ena izmed redkih TOZD združenega podjetja, ki že leta sem dosega zelo dobre poslovne rezultate, ob vsakoletni precejšnji rasti proizvodnje, je vsekakor TOZD TELA na Savski cesti v Ljubljani. Pozanimali smo se, kako je delovni kolektiv zaključil lansko in kaj načrtuje za letošnje poslovno leto.

Načrtovano vrednost proizvodnje in prodaje so v TOZD TELA izpolnili s 109,7 %. To je že prvi dokaz uspešnega izpolnjevanja načrta, vendar je ob tem treba povedati še več. Porast proizvodnje nasproti le-tej v letu 1974, ko je realizacija znašala nekaj več kot 175 milijonov dinarjev, je bila izredna — 50,3 %. Medtem ko so za poslovno leto 1975 načrtovali vrednost proizvodnje v višini nekaj nad 241 milijonov, pa so jo lani dejansko dosegli v višini skoraj 265 milijonov dinarjev.

To je rezultat, ki govori o razmeram prilagojeni organizaciji proizvodnje in o marljivosti tega delovnega kolektiva, saj ob številnih in tudi dokaj težkih pogojih, ki zadnje čase pretresajo naše gospodarstvo izpolniti tako obsežno delovno nalogo prav gotovo ni bilo enostavno in lahko.

Finančni rezultat za preteklo leto kaže manj razveseljivo. Dosegli so namreč 14,7 milijonov dinarjev ostanka dohodka, kar je komaj dobra polovica tega, kar so dejansko ustvarili, saj so morali 13,7 milijonov dinarjev odpisati na račun neplačanih zapadlih terjatev (sprva terjatve nad 90, pozneje nad 45 dni). Se za 10 milijonov večji ostanek dohodka bi bil tovarni še kako dobrodošel, zlasti še, ker tudi v prihodnje načrtuje naglo rast proizvodnje.

Načrtovani ostanek dohodka so dosegli s 87 %, kar je sicer slabše od prizadevanj, vendar pa so gospodarski načrt sprejemali ob še neznanosti novih gospodarskih instrumentih, ki so začeli delovati lani in so pogoje gospodarjenja zelo zaostri.

Ob tem naj še povemo to, da so kljub solidnim poslovnim rezultatom lani v TOZD TELA ostali zelo skromni v pogledu osebnih dohodkov. Poprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal 2.980 din, kar je, upoštevajoč kvalifikacijsko sestavo zaposlenih zelo malo, hkrati pa tudi pod povprečjem v elektroindustriji. To posledic sicer ni bil problem v tovarni, lahko pa do njega pride brž, ko bodo izvedli predvideno reorganizacijo v proizvodnji — povečanje proizvodnje profesionalnih naprav, kjer je udeležba kvalificiranega dela še večja.

Delovanje novih gospodarskih instrumentov je TOZD TELA močno prizadelo, hkrati pa ji je za naprej naložilo dve poglavitni nalogi — sprotno in učinkovito izterjavo hkrati pa tudi večjo skrb za zaloge materiala, kajti novi predpis tudi na tem področju uvaža večjo urejenost in seveda obveznost. Gre namreč za razvrednotenje zalog in sicer za zaloge, starejše nad leto dni za 5 %, nad 2 leti za 25 % in nad 3 leta celo za 50 % vrednosti.

Skrb za najbolj ustrezen izbor zalog in njihovo najustreznejšo vrednost bo narekovala izločitev vseh neidolnih materialov pa tudi polizdelkov in izdelkov, sicer bo tudi to razvrednotenje zalog prineslo manjši finančni rezultat temeljne organizacije, s čimer pa se najbrž ne kaže mirnodušno sprijazniti.

Delavski svet TOZD TELA je potrdil delitev dohodka in tako so zdaj v stanju rezervirati si sredstva za pokrivanje poslovnih izgub elektrogospodarstva in jugoslovanskih železnic.

Poslovanje TOZD TELA je lani, razen splošnih težav spremljala še vrsta le-teh, ki je izhajala iz notranje konsolidacije temeljnih organizacij Industrije za avtomatiko. Kot vemo, se je bivša tovarna električnih aparatov razdelila v dve temeljni organizaciji združenega dela — v TOZD TELA in TOZD SVN. Obstoječe strokovne službe bivše tovarne Aparati so bile zadostne za opravljanje nalog nekdanje tovarne, po reorganizaciji v začetku preteklega leta pa so v istem sestavu morale prevzeti še vse delo in dodatne odgovornosti za ostale temeljne organizacije Industrije za

avtomatiko, ki pa zaradi nižje stopnje svoje organizacijske razvitosti zahtevajo več pomoči in uslug strokovnih služb. Posledica tega je bila to, da sta TOZD TELA in TOZD SVN na ta račun bili prikrajšani za del teh uslug, saj obstoječe strokovne službe iz sebe niso mogle iztisniti več kot so.

Hitra rast proizvodnje v zadnjih letih je privedla do spoznanja, da je

INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV — NOVA GORICA

TOZD Veliki zaganjalniki lani uspešno

Temeljna organizacija združenega dela Veliki zaganjalniki v Šempetru pri Novi Gorici je lani poslovala navse uspešno. Gospodarski načrt te TOZD je predvideval, da bo vrednost proizvodnje znašala nekaj več kot 238 milijonov dinarjev, in sicer ovrednoteno po starih planskih cenah iz leta 1964. To je predstavljalo 23 % porast v primerjavi z letom 1974. Kljub temu, da je bil ta načrt zastavljen precej optimistično in da se je lani gospodarski položaj doma in v svetu zelo poslabšal, so proizvodni načrt presegli za več kot 8 %, to je za okoli 19 milijonov dinarjev. V primerjavi z letom 1974 je bila proizvodnja večja kar za 33 %. Najbolj sta porasli proizvodnja rezervnih delov in neblagovna proizvodnja, čeprav načrta neblagovne proizvodnje niso izpolnili.

V TOZD Veliki zaganjalniki so lani izdelali nekaj manj zaganjalnikov kot leto prej, in sicer zato, ker je del njihove proizvodnje prevzela novo ustanovljena temeljna organizacija Mali zaganjalniki. Medtem pa se je za skoraj tretjino povečala proizvodnja dinam v primerjavi z letom 1974, hkrati pa so za skoraj 30 % presegli tudi lanskega načrta. Prodaja je potekala nemoteno, zlasti na domačem tržišču. V prvem polletju je bila izredno uspešna, nekoliko slabša je bila v tretjem četrtletju in sicer zaradi kolektivnih dopustov, v zadnjem četrtletju pa se je spet izboljšala. Medtem pa izvoznega načrta niso dosegli, čeprav so izvozili za 11 % več kot leto prej.

TOZD Veliki zaganjalniki niso toliko vezani na uvoz reprodukcijskih materialov. V tujini kupujejo le izolacijske materiale in pa vzmetne jeklene trakove, katerih naša domača industrija še ne izdeluje. Prav zato pri uvozu teh materialov niso imeli večjih težav, medtem ko se z njimi srečujejo pri uvozu posebnih orodij in rezervnih delov za njihovo opremo.

Plan zaposlovanja za lani je predvideval povečanje zaposlenih za približno 3 %. Ob koncu leta je bilo v Velikih zaganjalnikih zaposlenih skoraj 800 delavk in delavcev, kar je bilo nekoliko pod planom. Povrh vsega še

spričo njenega sedanjega obsega treba reorganizirati poslovanje in se lotiti novega koncepta pri nadaljnjem razvoju TOZD TELA.

Ker tudi za letošnje leto predvidevajo 25 % porast vrednosti proizvodnje, so že lani izdelali načrt reorganizacije in se odločili za preusmeritev v svojem proizvodnem programu in za določeno prerazporeditev.

V prihodnje namreč nameravajo povečati proizvodnjo profesionalnih naprav, zlasti za potrebe energetike in industrije, hkrati pa so prisiljeni zaradi problematike nadaljnjega zaposlovanja na področju Ljubljane, velikoserijsko proizvodnjo preseliti, delno v obrat v Dobropolju, delno pa v obrata v Makolah in Poljčanah.

Takšna preusmeritev v proizvodnem programu je pogojena s tržnimi zahtevami, omogočila pa bo temu ustrezno nadaljnji hiter razvoj, tako na področju profesionalnih naprav, kot tudi na področju velikoserijske proizvodnje relejev.

—J.C.—

Ob dnevu zdravja

Veliko imamo v letu različnih obletnic, tako imenovanih dni, posvečenih zdaj varčevanju, zdaj kulturi, zdaj tankistom, zdaj ljudskemu zdravju, pa vendar je v vsakem od teh praznovanj tudi smiselna potreba in korist, še prav posebej pa to gotovo velja za dan zdravja, 7. april.

Pravzaprav ta dan zdravja lahko najbolje občutimo v mnogih dneh bolezni, saj pravimo, da šele tisti, ki je bolan, zna vrednotiti zdravje. V delovnih kolektivih pomeni zdravje tudi ustvarjalno silo, produktivnost, s tem pa tudi življenjsko raven vseh in vsakega posebej.

Ali ste že kdaj pregledovali kartoteke bolezniških odsotnosti in izplačanih bolezni, ne upoštevaje tudi po drugi strani gnotne zadrege v družinah zaradi bolezni. V tako veliki delovni organizaciji, kot je Iskra, je tudi veliko sedanjih ali nekdanjih članov, ki so neozdravljivo bolni, bežni, in za katere mora skupnost skrbeti. Po drugi strani se boj za zdravje začne že ob rojstvu ali še celo prej, med nosečnostjo, zatem pa v vsej razvijajoči se otroški dobi, vključno z vprašanjem zdravstvene prosvete.

Ali naši otroci in naši delavci po tovarnah dovolj vedo o osnovni zdravstveni zaščiti, o varstvu pri igri in pri delu, o nujni sproščujoči oddiha in počitka? Tu so naše samoupravne in sindikalne organizacije neposredni podaljšek zdravstvene službe, obenem pa so naši delegati v skupščinskih telesih tisti, ki se morajo za pravilno zdravljenje zaupanih jim občanov nenehno potegovati.

Mednarodni dan zdravja je povezan s svetovno zdravstveno organizacijo OZN, ki je bila ustanovljena leta 1948 v Ženevi in pri rojstvu katere je kot prvi predsednik botroval jugoslovanski zdravstveni znanstvenik akademik dr. Andrija Štampar iz Zagreba. Ta zdravstvena organizacija je v svojem dosedanjem delu opravila le ogromno nalogo, še posebej pri izvajanju najosnovnejše zdravstvene zaštite, boju proti nalezljivim boleznim, tuberkulozi, onesnaženju vode in okolja, higieni, izboljšanju nerazvitih, še posebej v deželah v svetu.

Tako vsako leto 7. aprila sklepamo novo zavezo za izboljševanje in ohranjanje človeškega zdravja povsod, od lastnega delovišča do zadnjih horizontov daljnih celin. Saj zdravje je povsod eno!

Mara Ovsenik

ŠIROKA POTROŠNJA, TOZD TV PRŽAN

Prizadevanja za živahnejšo inventivno dejavnost

Inventivna dejavnost v tovarni na Pržanu je bila v preteklosti predvsem domena redkih posameznikov, čeprav bi bilo dovolj priložnosti, da bi se s to koristno dejavnostjo ukvarjalo več delavcev tega kolektiva. Kako je z inventivno dejavnostjo v zadnjem času, smo se pogovarjali z dosedanjim predsednikom komisije za inventivno dejavnost — Frenkom Ivanušo.

V današnjem sestavku se bomo omejili na razpravo o inventivni dejavnosti v TOZD TV Pržan v letih 1974 in 1975. V tem obdobju je komisija za inventivno dejavnost namreč v celoti obravnavala 19 prispelih predlogov. O večini teh predlogov so sklepale tudi ustrezne strokovne službe, oz. so jih že tudi potrdili samoupravni organi in so že uresničeni v proizvodnji.

Na račun teh 19 predlogov je bilo v tovarni ustvarjenega skupno 873.750 dinarjev prihranka, medtem ko glede na to, da so nekateri izmed teh predlogov še v teku, v tem trenutku še ne moremo natančno zapisati, kolikšno odškodnino so predlagalci teh inovacij prejeli. Odškodnine pa se sučejo nekako v višini 7 % od prihranka, ki so ga inovacije prinesle tovarni.

Z veseljem je dosednji predsednik komisije za inventivno dejavnost

Inovator Stefan Traven na delovnem mestu.

Frenk Ivanuš povedal, da kot kaže, je v tovarni končano posamično delo na inovativnem področju. Vse več je namreč takšnih sodelavcev, ki skušajo s svojim razmišljanjem najti izboljšavo, na račun katere bo delo hitreje, boljše in cenejše.

Dokaz za to je ugotovitev, da je komisija za inventivno dejavnost samo v prvem letošnjem trimesečju prejela nadaljnjih deset novih predlogov, ki so jih takoj vzeli v obravnavo in obetajo nove prihranke tovarni.

Razveseljivo je dejstvo, da se v smeri inventivne dejavnosti vse bolj prebujajo mladi delavci in visoko ter kvalificirani delavci, v manjši meri pa delavci iz neposredne proizvodnje, čeprav bi najbrž tudi ti lahko našli stvari, ki bi jih v vsakodnevnem delu bilo mogoče izboljšati.

Pri tem ne smemo mimo pravzaprav žalostne ugotovitve, da s strani orodjarjev, ki so marsikje vodilni pri dajanju inventivnih predlogov, v TOZD TV Pržan koristnih predlogov za tehnične izboljšave ni.

Dolga leta je bil v tovarni na Pržanu glavni na področju racionalizacij Anton Jež, čigar trije predlogi so v teku še tudi letos, čeprav je že odšel iz tovarne na drugo delovno mesto.

Podobno so še v reševanju tudi predlogi — šest po številu — Franca Korošca, ki je bil konec lanskega leta upokojen, kot tehnolog na področju zvočnikov. Nekateri njegovi predlogi so že, drugi pa bodo v kratkem rešeni in bodo tovarni prinesli nadaljnje prihranke.

(Nadaljevanje na 3. strani)

MNOŽIČNO NA POREZEN

Počaščen spomin padlih

Zveza borcev in Planinsko društvo Cerkno sta 28. marca prvič organizirala spominski pohod na Porezen. Počastitev spomina 135 ujetih borcev NOB, ki so jih sovražniki zverinsko mučili in nato 96 od njih pobili v vasi Jasenica pri Cerknem, je bila na vrhu pri spomeniku. Udeleženci pohoda so prihajali gor tokrat z zastavami (z izjemo vojaške desetine, ki je izstrelila častno salvo) iz Cerknega in Petrovega

brda. Ob čudovitem sončnem vremenu je bilo prav to prihajanje z vseh strani še posebno zanimivo in privlačno. To je bil poseben čar in ostal je nepozaben spomin, ki je resnično simboliziral bojni pohod. Marsikoga je stisnilo v prsih ob misli na nekdanje težke čase. Množico udeležencev (približno 2500) so predstavljali v veliki meri primorski in gorenjski planinci. Od teh je bilo za tri avtobuse planincev PD Kranj, med katerimi smo bili tudi planinci Iskre-Elektromehanike. Za nas je bil to že tretji v vrsti spominskih pohodov „Po poteh partizanske Jelovice“ in Stola. Vmes smo namreč bili še na nepozabnem Viševniku in na Prevali pod Kaninom.

Lep spomin na ta pohod verjetno ni ostal le nam, ampak večini udeležencev. Takih pohodov se bomo še radi udeleževali. Organizator je namreč sklenil v bodoče vsako leto organizirati ta pohod na Porezen in sicer na nedeljo, ki je najbližja 24. marcu, t.j. dnevu obletnice strahotnega dogodka v l. 1945.

r. n.

Po osemindvajsetih letih marljivega dela je bila v prvi delavnici TOZD ERO starostno upokojena Marija Glavač — na posnetku sredi svojih sodelavcev.

Lansko poslovanje in sanacijski načrt za l. 1976

Že v gospodarskem planu za leto 1975 smo predvideli, da bodo postavljene planirani rezultati zelo težko dosegljivi. Tako smo po vrsti uspešnih let zaključili leto 1975 z zelo slabimi poslovnimi rezultati.

1. Proizvodnja:

	v 000
plan 1975	69.049
izvršitev	37.365
%	54 %

Vzroki za zaostajanje za proizvodnimi načrti so naslednji:

- pomanjkanje zmogljivosti in zaostanki v delavnicah (meh. delov)
- nelikvidnost, pomanjkanje sredstev za nabavo materiala iz uvoza
- napake in težave pripravljalnih služb
- znižanje, oz. spremembe načrta med letom (telegrafija).

Posledica nizke proizvodnje pa je nastanek izgube, kajti poslovni stroški (fiksni) so kljub temu naraščali.

2. Prodaja:

	v 000
plan	142.396
izvršitev	92.451
%	65 %

Razlogi za slabe poslovne rezultate v prodaji so naslednji: — prodajna služba je bila kadrovsko nezasedena

- ker smo zaostajali v proizvodnji, je nastal tudi zaostanek pri prodaji sami — v organizaciji TOZD, kot tudi prodajna služba v DO so bile še vedno pomanjkljivosti in so vsebinske težave med TOZD in DO še povečale.

Posledice nizke prodaje pa so bili dodatni stroški zalog, nelikvidnost, zamujanje dogovorjenih rokov dobave. V letu 1975 so bili stroški prodaje, katere plačujemo DO izredno visoki, kljub nizki prodaji. Tudi ti stroški so vplivali na slab uspeh TOZD.

3. Stroški, zakonske in pogodbene obveznosti:

- zlasti so se povečali stroški na kontu 401 — tu so zajeti stroški prodajne službe
- drugi največji porast stroškov pa je nastal na kontu 408 — tu so zajeti stroški razvoja. Eden izmed razlogov je to, da teh stroškov razvoja ne smemo, po zakonu, razmejevati na več let. Drugič pa so tu zajeti tudi tisti razvojni stroški, ki jih financira JNA;
- večje stroške od planiranih predstavlja tudi konto 453 — pogodbene obveznosti, kjer so zajeti stroški prevelikih zalog (obresti za najetje kredita).

4. Osebnih dohodki: ti so bili za 2,4 % višji od planiranih in za 8 % višji kot jih dovoljuje samoupravni sporazum. Naša naloga je, da v tekočem letu doprinesemo to, kar smo v letu 1975 preveč porabili. Vendar moramo pripomniti, da je naš povprečni neto OD na zaposlenega v letu 1975 din 3.253, kar je 3 % nižji od povprečja Elektroindustrije SRS. Razlog, da nismo izplačevali takih osebnih dohodkov kot nam jih predpisuje samoupravni sporazum, je izredno velika fluktuacija delavcev, saj je v letu 1975 odšlo kar 95 ljudi, to je 18 %. Pri našem proizvodnem programu in ob-

veznostih do našega največjega kupca JNA, je to nedopustno.

5. Zaloge: V letu 1975 so močno porasle. Največji porast zalog je nastal pri nedokončani proizvodnji 1. 1. 1975 za 18,764,850, 31. 12. 1975 pa celo 39,299,429 din. Tudi zaloge repromateriala so se zvišale od povprečno 13,898.000 din v letu 1974 na 27,275.000 v letu 1975. Glavni razlogi za to so:

- spremembe programov proizvodnje,
 - neuskajane kapacitete,
 - nekompletnost dobav,
 - zastareli načini obdelave podatkov in s tem v zvezi subjektivne težave.
- V poglavju zalog je nastala tudi sprememba pri terjatvah od kupcev. V letu 1975 smo prodali za cca 15.000.000 din izdelkov na kredit. Za to prodajo pa bi morali dobiti serijske kredite, vendar iz tega naslova še nismo dobili nobenega kredita. Seveda pa moramo skrbeti tudi mi sami za znižanje zalog, da bi se tako izboljšal finančni položaj v naslednjih letih, kajti zaradi previsokih zalog nimamo veliko možnosti za pridobivanje kreditov.

Zaradi slabih poslovnih rezultatov in ob tem nastale izgube, smo sprejeli sanacijski program. Ta vsebuje pregled za nazaj in srednjeročne načrte do

leta 1980. Iz pregledov za nazaj je razvidno, da je bila TOZD zgrajena izključno iz kreditov, da smo v prvih treh letih poslovanja morali pokriti nastalo izgubo, da pa smo v naslednjih 10-tih letih poslovali uspešno z sorazmerno visokim ostankom dohodka (10–12 % od celotnega dohodka). Sam obseg poslovanja pa se nam je v razdobju 1966-1975 povečal od 28.193.000 din na 92.451.000 din. To je več kot trikratno povečanje.

Tudi v srednjeročnem planu (cca 410.000 milijonov v letu 1980) predvidevamo tako, oziroma celo večje povečanje proizvodnje. Sam razvoj tovarne je neenakomeren. Skoraj praviloma si sledijo obdobja zastojev in velikih skokov. Celotno v enoletnem obdobju je proizvodnja neenakomerna. Razlogi za to so v neenakomernosti naročil, neobdelanem trgu itd.

V sanacijskem programu so predvideni številni sanacijski ukrepi za izboljšanje poslovanja v prihodnjem planskem obdobju. Glavni poudarek pa je na naslednjih nalogah:

- neuskajenost zmogljivosti, zaostanki pri delu, pomanjkanje sodelavcev;
 - likvidnost TOZD, prodobivanje sredstev za poslovanje;
 - previsoke zaloge;
 - ostali ukrepi.
- Ob pregledu gospodarskega načrta za leto 1976 pa lahko ugotovimo, da je izpolnitev le-tega hkrati tudi sanacija naše TOZD. Mira Košak

INDUSTRIJA EMO CELJE

TOZD Kopalne kadi, Kruševac lani z izgubo

Temeljna organizacija združenega dela Industrije EMO v Kruševcu, kjer izdelujejo kopalne kadi, je lansko poslovno leto zaključila z izgubo. V Kruševcu pravijo, da takšnih težav kot so jih imeli lani še niso imeli vse od ustanovitve. Najhujše sta jih prizadela občutno zmanjšanje povpraševanja po kopalnih kadeh ter prepoved uvoza tako imenovanih surovcev, to je neobdelanih pločevinastih kadi, ki jih pri nas še ne izdelujemo.

Poslovno leto so zaključili s skoraj 2,700.000 dinarji izgube. Izguba je nastala zaradi nedoseganja proizvodnih in prodajnih ciljev. V primerjavi z letom 1974 so proizvodni načrt dosegli le nekaj več kot 50 %, letošnji proizvodni načrt pa 60 %. Prodaja je bila v primerjavi z letom prejšnjim manjša za 36 % prodajni načrt pa so dosegli le 65 %.

Kot že rečeno je bil najhujši problem, ki jih je pestil lani, zasičenost tržišča s kopalnimi kadm. Največje zaloge so se jim nabrale nekako sredi leta, v II. polletju so se nekoliko zmanjšale in dosegle v novembru najnižjo raven, decembra, ko je proizvodnja ponovno stekla, pa so se začele spet večati.

Prav zaradi zalog in prepovedi uvoza surovcev so morali proizvodnjo v II. polletju ustanoviti, normalno pa je spet stekla meseca decembra.

Še nekaj je vplivalo na slabše lanske letošnje poslovanje, to pa so izredno visoki stroški poslovanja. Nastali so predvsem zaradi višjih cen surovcev. Dosti višje pa so bile lani tudi pogodbene obveznosti.

V TOZD Kopalne kadi v Kruševcu je bilo konec lanskega leta zaposlenih 73 delavk in delavcev. Poprečni osebni dohodek je znašal lani 2,311 din in je bil le za 3 % višji kot leto prej. Dodamo naj, da so v tej vsoti

Mladi Iskra Commerce na obisku pri dijakih Slovenske gimnazije v Celovcu

Mladi iz Iskra Commerce smo imeli od 26. do 28. 03. 76 izlet v Podkloster. Ob tej priložnosti je naša delegacija obiskala tudi dijake, ki obiskujejo slovensko gimnazijo v Celovcu. Takoj, ko smo prispeli nas je sprejel ravnatelj, ki je poklical (prišli smo med poukom) predstavnike dijaške skupnosti.

Na začetku smo imeli kar malo treme, saj smo izvedeli, da smo prvi mladinci, ki smo prišli k njim, pa nismo iz šole, ampak iz delovne organizacije. Kaj kmalu pa smo videli, da so to kar prijetni ljudje, prav tako mladi in veseli kot mi, padlo je nekaj

šaljivk na račun „špricanja“ in led je bil prebit.

Naše kolege je najprej zanimalo kako to, da smo prišli k njim? Povedali smo jim, da je eden izmed naših ciljev tudi povezovanje z mladimi izven naše delovne organizacije, veliko smo slišali in brali tudi o njih, pa smo prišli. Povedali smo jim, da si želimo tesnejše povezave, zato smo jih ob tej priložnosti tudi povabili na obisk v Ljubljano.

Nas pa je seveda zanimalo, kako mladi v slovenski gimnaziji iz Celovca delajo, koliko jih je, kako preživljajo

INDUSTRIJA TELEKOMUNIKACIJ

Kje so ovire?

V približno dveletnem obdobju delovanja delegatskega sistema so se v DO Industriji za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko delegati za skupščine, družbeno-političnih skupnosti soočali z dvojno vlogo: ena je obravnavanje posameznih gradiv, ki so na dnevnem redu skupščin družbenopolitičnih skupnosti, v zvezi s tem oblikovanje mnenj in stališč ter prenašanje slednjih v skupščine. Po drugi strani pa so se delegati morali odločati tudi v primerih, ko gradiva niso bila obravnavana ali bila usklajena v konferenci oziroma skupini delegatov.

Glede na pomanjkanje oziroma odstopnost usklajevalnih sestankov med posameznimi delegacijami in nezainteresiranost strokovnih služb je bil proces delegatskega sodelovanja v DO bistveno odkrjen. V večini primerov je bil zreduciran na nekaj poskusov, dobiti mnenje delegirajoče sredine o problemih, obravnavanih na zborih občinske skupščine (verjetno pa je bil problem podoben tudi pri delegatih za samoupravne interesne skupnosti. Ne enkrat smo na to pomanjkljivost opozarjali tudi v našem glasilu, saj smo od sprejetih sklepov in ukrepov na najrazličnejših ravneh in v najrazličnejših organih življenjsko odvisni vsi. Ne more in ne sme nam biti vseeno, o čem in kako poteka odločanje v našem imenu. Ravno tu pa je bistvo delegatskega sistema. Najenostavneje je seveda kritizirati odločitve potem, ko so bile že sprejete. Kaj pa smo sami storili pri tem, da bi bile čimbolj in vsestransko ustrezne za nas same, se ne vprašamo. Torej tisto reklo o pometanju pred svojim pragom še kako drži tudi v tem pogledu. Torej, samoupravno moramo biti dovolj organizirani, pa bo tudi zakonodaja bolj funkcionalna.

upoštevane tudi nadure ter hranarine do 30 dni.

Kako bodo v Kruševcu poslovali letos, zdaj še ne bi mogli predvidevati. Verjetno pa sta edini rešitvi za ta majhen kolektiv v tem, da si pravočasno priskrbi načrtovano količino surovcev, to je približno 50.000 kosov, takoj pa bi morali pristopiti tudi k iskanju in uresničitvi dodatnega programa za polno izkoriščenost zmogljivosti, s tem pa k zmanjšanju stroškov in zagotovitvi ugodnih finančnih rezultatov. LD

svoj prosti čas. Njihova predsednica Olga Vovk, Janko Pipp in Roland Grile so nam povedali, da gimnazijo obiskuje 465 dijakov. Med njimi je največ dijakov, ki se vozijo iz vasi, saj je v Celovcu je malo takih, ki hodijo v slovensko gimnazijo.

Vsa predavanja poslušajo v slovenščini, seveda pa imajo kot obvezen predmet tudi nemščino, od tujih jezikov pa tudi latinščino, angleščino in ruščino. Ustanovljeno imajo lutkovno društvo, s katerim ob koncu tedna nastopajo po vaseh. Povedali so, da imajo večkrat tudi po tri predstave dnevno, saj najmlajši Slovenci na Koroškem zelo radi obiskujejo tovrstne predstave, pa tudi nemško govorečih otrok ni malo.

Njihov mentor je lutkovno gledališče v Mariboru. Prav v zadnjem času urejajo klubsko sobo, kjer bodo lahko poslušali glasbo, igrali šah, brali knjige, prirejali literarne večere.

Njihov ravnatelj nam je povedal, da mladi vse to delajo sami, z lastnimi sredstvi, saj za izvenšolske dejavnosti nimajo denarja. Bili smo mnenja, da bi se pri nas lahko našel kakšen gramofon, ali kaj podobnega. Tega bi bili zelo veseli, ker si morajo drugače vse sami napraviti.

Zanimalo nas je tudi kako kaj s športom. Povedali so nam, da žal še nimajo športnega igrišča, saj so gimnazijo, na katero so čakali vse od leta 1957, dobili šele maja lani, pa tako nimajo kaj dosti uspeha na tem področju.

Na koncu našega obiska, ki je potekal v zares pristranskem in prijateljskem vzdušju smo mladim Slovincem s Koroškega podarili Iskrino grafiko, za boljše poznavanje Iskre pa Slovenski almanah.

Obljubili smo jim, da to ni bil le enkratni obisk, ampak se bomo potrudili, da bodo v bodoče naši stiki zares manifestacija tovariških odnosov med vsemi mladimi.

Ena glavnih pobud za nedavno oceno je bila informacija družbenega pravobranilca samoupravljanja SRS o stanju, pojavih in problemih na področju varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine za l. 1975. Omenjeno poročilo so že obravnavali tudi vsi trije zbori republiške skupščine. To informacijo, ki so jo dobili v pregled vsi delegati temeljnih delegacij v družbenopolitične skupnosti iz kranjskih TOZD Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, naj bi delegati ocenili, kar pa je bilo na srečanju 23. marca bolj drugotnega pomena. Bistvo je bilo v oceni stanja v lastni DO in to po vrsti pojavov, kot so bili navedeni v poročilu družbenega pravobranilca samoupravljanja SRS. Zato so bili k razpravi povabljeni tudi delavci na študijsko analitskih opravilih, pooblaščenici v TOZD pa bodo naloge iz svojih pooblastil vprašanja delegatov v zvezi s tem.

KAKŠNI SO SAMOUPRAVNI AKTI

Ustavimo se najprej pri tistem delu poročila, ki govori o pomanjkanju in nepopolnosti splošnih samoupravnih aktov. Delegati so se pri tem strinjali z ugotovitvijo, da so tudi pri nas samoupravni akti od primera do primera odvisni od različnih razlag strokovnih služb, kar ima za posledico kršitve individualnih ali kolektivnih samoupravnih pravic. To pa je tudi razlog, da razdelitev premoženja TOZD med TOZD in dohodkovni odnosi še niso izpeljani. Pri tem je bistvena ovira — tudi miselnost ljudi, da bo tako ali tako vse sprejeto in da k temu še pripomore težavnost pravniskega jezika. Manjka tudi kvalitetna in vsestransko razumljiva razlaga teh sporazumov. Zato tudi ne pride do zaželenih izmenjav mnenj delavcev ob sprejemanju sporazumov. Zato je nujno, da samoupravni organi prevzemajo pobudo za ustanovitev informacijsko-dokumentacijske službe v DO, ki bo hitro pripravljala lahko razumljive informacije za kolektiv in delegate. Izdelan naj bo tudi primeren poslovnik za delo delegacij. Eno izmed vprašanj v razpravi se je nanašalo tudi na izobraževanje ravnokar izvoljenih delegatov. Mnenje vseh navzočih pri tem je bilo, da bo novoustanovljen klub samoupravljalcev v Kranju s svojimi izobraževalnimi seminarji v tem smislu bistvena pridobitev. Za večji interes med delavci bi bilo potrebno premakniti zbor delavcev na ponedeljek ali torek zjutraj, saj v sedanji obliki ne ustrežajo. Tudi ni nujno, da delegati vedno odločajo v skladu z občinsko politiko in predlogi.

Glede nagrajevanja po delu je prevladalo mnenje, da tozadevni samoupravni sporazum sicer določa notranjo porazdelitev OD, kriterije delovnega mesta in trajanja delovne dobe. S tem trenutno zadovoljujemo določila zakona. Tisti del pa, ki govori o stimulativnosti glede na uspeh TOZD, še ni bil izvršen. Tudi kadrovska politika se prebija v ustrezno smer. Vse to in druge sporazume pa čaka še prilagoditev določilom novega zakona o združenem delu, ki je sedaj v javni razpravi. Pri kadrovski politiki pa moramo glede na neugodno izobrazbeno strukturo iti še korak dalje.

Podatek, da (20% zaposlenih nima ustrezne izobrazbe in da je 40 % zaposlenih brez osemletke, terja, da DO omogoči slednjim vsaj pridobitev osnovnošolske izobrazbe.

Tudi na področju informiranja delovnih ljudi nastopljive je treba še marsikaj storiti. Zagotoviti jim je treba poleg hitrih in razumljivih tudi celovite informacije o stanju DO. Le tako se namreč tudi proizvajalec, ki ni neposredno vključen v medsebojno komuniciranje strokovnih služb, pravilno seznani z dogajanji v DO.

Naj ob koncu omenimo še to, da je bila v Elektromehaniki to prva skupna konferenca temeljnih delegacij, in delegacij delegatov v skupščini družbenopolitične skupnosti, ki je bila „legalizirana“. Načeta so bila tudi razna vprašanja, ki terjajo še nadaljnje razčiščevanje problemov na tem področju. Predvsem pa pomeni premik naprej v smeri institucionalizacije delegatskih odnosov v Elektromehaniki.

Viktorija Budkovič-Rayyes

PRIZADEVANJA ZA ŽIVAHNEJŠO INVENTIVNO DEJAVNOST

(Nadaljevanje z 2. strani)

Njun naslednik s po več inovacijskimi predlogi je Štefan Traven, mojster galvanike, ki je doslej dal že štiri predloge, sodeloval pa še pri treh drugih. Omenjeni inovator je letos poslal komisiji za inventivno dejavnost predlog za mehansko predelavo tiskalnega vezja, kar so že uvedli v proizvodnjo. Na račun njegovih racionalizatorskih predlogov bo okrog 150.000 dinarjev prihrankov, za kar bo prejel ustrezno odškodnino (okrog 7 % od višine prihranka v tovarni).

Dosedanji predsednik komisije za inventivno dejavnost Frenk Ivanuš, bo še naprej v delavskem svetu tovarne obdržal stike z inventivno dejavnostjo, želel pa bi, da bi se le-ta čimbolj razživela, saj je v težkem obdobju, ki ga preživlja tovarna tudi vsak prihranek, ki ga lahko prinese inovacija, še kako dobrodošel. — J.C. —

V zasluženi pokoj je po 23 letih odšel Vinko Pongrac, ki je bil zaposlen v skladišču TOZD ATC na Laborah.

Obiskali smo Industrijo telekomunikacij, TOZD Vega, Ljubljana

PROIZVODNJA

V Vegi, kjer proizvajajo nepregledno množico različnih epruvet, menzur, steklenih balončkov in kaj vem česa še, z naštevanjem posameznih proizvodov ne bi prišel daleč. Na srečo, me je direktor, tov. Močnik, rešil odvozlavljanja gordijskega vozla.

Proizvodnjo sestavljajo trije osnovni programi: optično-finomehanski, čista optika in steklopihaštvo.

Prvi program sestoji iz izdelovanja audio-vizualnih sredstev. To so različni grafoskopi, episkopi, diaprojektorji ter astronomski in lovski daljnogledi.

Drugi program, ki postaja vedno pomembnejši in v perspektivi tudi vedno donosnejši, pa predstavlja proizvodnja objektivov, okularjev ter avtomobilskih vzvratnih zrcal. Prav na tem programu sloni pričetek navezovanja poslova z vzhodno-nemško firmo Carl-Zeiss, ki bazira na kooperacijskem odnosu. Program trgovinske izmenjave bo pomemben za oba partnerja. Vega bo dobavljala firmi Carl-Zeiss optiko za daljnogled, kupovali pa bodo že gotove izdelke. V sestavu tega programa nameravajo v prihodnjih petih letih tudi sami pričeti s proizvodnjo mehanskih delov, kar je bila do sedaj njihova šibka točka, saj so morali vse podobne dele uvažati. Trenutno izdelujejo predvsem objektivne za dvoglede karakteristik 7 x 50, 10 x 50 in 8 x 30. S proizvodnjo mehanskih delov — če bodo tehnologijo seveda razvili do ustrezno visoke stopnje — bodo sposobni izdelovati tudi objektivne za fotoaparate in foto-grafske povečevalnike. Optiko so trenutno že sposobni izdelati, problem pa so lamelne zavese, ki so trenutno zanje še neizvedljiv proizvodni program.

Tretji program — steklopihaštvo — obsega proizvodnjo laboratorijske steklovine, živosrebrnih stikal in alkoskopov.

UGLEDNI PROIZVAJALCI

Znano je, da je Vega eden boljših proizvajalcev na svetovnem tržišču grafoskopov. Za njihov najnovejši grafoskop so dobili SEMKO, NEMKO in DEMKO atest. To pomeni, da jim je odprto švedsko, nemško in dansko tržišče.

Omenjeni aparat se največ uporablja v šolstvu vseh stopenj. Dejstvo, da

Stekleno cev je najprej treba segreti (zgoraj), nato napihniti in lučka je gotova (spodaj). To delo spretno opravlja Roman Groznik.

Skrito med množico neuglednih, pustih, umazanih hiš in hišic, ki sestavljajo bližnjo in širšo okolico ljubljanske železniške postaje, se ponosno dviguje šestnadstropno poslopje, ki ima na vrhu napis Vega. Ko sem jo opazoval, nisem takoj ugotovil, kaj me pravzaprav moti. No, kmalu se mi je odprlo: arhitektonski stil omenjene stavbe je v čistem neskladju s svojo okolico. Takoj nato pa sem se spet vprašal kaj je v tem delu Ljubljane sploh usklajenega? Verjetno bi v celi Ljubljani težko našel četrt, kjer je pomešanih toliko različnih načinov gradnje. Če ne bi bilo znane Pivnice na Masarykovi, ki na srečo premami večino mimoidočih, bi bil ta predel verjetno črna točka na seznamu sprehajalnih poti.

Lado Šuštar je pri delu vedno razgret — izdeluje namreč obruse, pri čemer brez ognja ne gre.

naše šole še niso tako dobri porabniki, da bi jim lahko prodali celotno proizvodnjo — in pa seveda že omenjena kvaliteta izdelave in funkcionalnost — pojasnjuje 70 % izvoz.

Najnovejši model grafoskopa je izredno funkcionalen in praktičen aparat, ki popolnoma nadomešča šolsko tablo in omogoča intenzivnejši pouk. Z njim lahko projiciramo celotni A4 format. Napajalna napetost 24 Voltov zagotavlja varnost, kar je zlasti pomembno za šole nižje stopnje.

Klasičen sistem pouka, ko predavatelj stoji pred šolsko tablo s hrbtno obrnjen proti razredu, je z uporabo tega aparata odpravljen. Učitelj je vsekozi obrnjen proti razredu, kar izredno poveča intenzivnost pouka. To mu

Za vse proizvodne možnosti, ki jih imajo, je jugoslovansko tržišče premajhno. Lani so planirani 1,210.000 dolarjev izvoza, dosegli pa so 1,491.000 dolarjev. Plan so torej prekoračili za 23 %, hkrati pa to predstavlja 7 % povečanje v primerjavi z realizacijo izvoza v letu 1974.

90 % izvoženih artiklov so lansirali na konvertibilna tržišča, kar vpliva tudi na takšen rezultat poslovanja. Cene za njihove proizvode so na teh tržiščih precej nižje, hkrati pa morajo biti še bolj konkurenčni kot sicer, ker so še vedno v fazi osvajanja tržišča.

Osnovna naloga, ki so jo začrtali v planu je predvsem povečevanje izvoza. To je najboljša garancija za usklajeno povečanje proizvodnje v okviru sred-

Oddelek za montažo objektivov zaposluje samo ženske, ker imajo mirnejše in spretnije roke.

tudi omogoča, da si vsi snov, ki bi jo sicer sproti izvajal na tabli, pripravi že prej in jo preprosto projicira na steno.

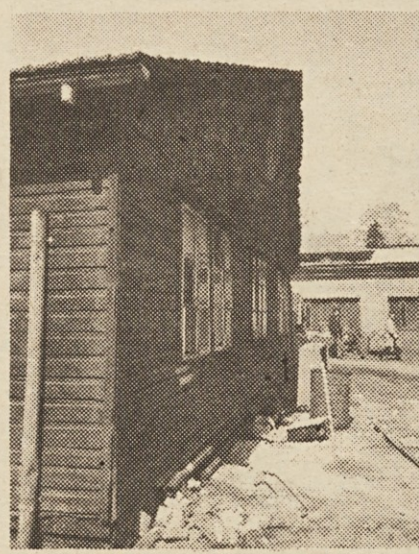
Na področju čiste optike predstavlja največji uspeh podpis pogodbe s firmo Carl-Zeiss, ki je eden najvidnejših svetovnih proizvajalcev optike. Izpit glede kvalitete so uspešno prestali lani, kar je bila Zeissu zadostna garancija za letni nakup v povprečni višini 800 tisoč dolarjev.

Na področju steklopihaštva izjemnega artikla sicer ne proizvajajo, so pa eden od treh jugoslovanskih proizvajalcev laboratorijske steklovine. Specializirali so se za izdelavo steklopihaških izdelkov. Proizvodnja bazira na predelavi steklenih cevi, z ostalimi steklenimi izdelki pa se ne ukvarjajo.

POSLOVANJE

Lanski proizvodni plan so sestavili v višini 73,680.000 din, realizirali pa so ga v višini 78,471.000 din. To pomeni, da so presegli plan za 7 %, kar je istočasno 17 % povečanje v primerjavi z letom 1974 pri istem številu zaposlenih. To so dosegli s pomočjo velike prizadevnosti vseh zaposlenih, da z osebnim delom pripomorejo k sanaciji zgodovine Vege.

njeročnega plana. Vse sile je treba usmeriti za osvojitve področja SEV, kjer sedaj praktično sploh niso prisotni. Verjetno to zadnje sploh ne bo problem, ker so prepričani, da ob ustrezni kvaliteti lahko dosežejo nižje

Baraka, ki služi za skladišče, letošnjega snega ni prenesla, zato bo čimprej treba poskrbeti za nove skladiščne prostore.

Jelka Matko kontrolira izdelke sredi delovnega procesa.

cene kot zahodni ponudniki.

Celoten uvoz je lani znašal 8,5 milijonov dinarjev. Uvažali so predvsem surovine za izdelavo optike in steklene cevi za steklopihaštvo, ker v Jugoslaviji ni ustreznega izdelovalca.

Uvažajo predvsem iz zahodnih tržišč, vendar pa že navezujejo kontakte s proizvajalci v NDR, ker menijo, da bi z uvozom iz vzhoda lahko dosegli nižje cene. To bi seveda pomenilo, da bi bila njihova konkurenca še bolj uspešna, prodor na zahodna tržišča pa lažji.

ZAPOSLENI

Število zaposlenih v letu 1975 je bilo povprečno 436. Fluktuacija delovne sile je bila minimalna, kar si razlagajo predvsem s tem, da ima velika večina zaposlenih v tej tovarni daljši delovni staž.

ranega primerneza prezračevanja, kar moti predvsem delavce v steklopihaštvu in optiki.

Daleč v prihodnosti bo seveda treba misliti na gradnjo novih delovnih prostorov, vendar pa za to še ni realnih pogojev.

Drugi problem, ki pa je izredno pereč, predstavljajo skladiščni prostori. Prostorov, ki bi služili samo za skladišča, pravzaprav sploh nimajo. Do sedaj so se zadovoljili s provizoriji, ki pa so ne samo dotrajani, temveč tudi izredno nefunkcionalni. Pa tudi to bi še nekako šlo, če ne bi inšpekcijske službe zahtevale, da te kolibe podrejo. Kako rešiti problem?

To bo možno samo z gradnjo novih, ustreznih skladiščnih prostorov ter z uporabljanjem zunanjih skladišč.

V oddelku za poliranje leč.

Kvalifikacijska struktura je precej ugodna, imajo dovolj kvalificiranih in visokokvalificiranih strokovnjakov za proizvodni program, vendar pa se tudi tu srečujejo s problemom pomanjkanja visokostrokovnih kadrov.

Predvsem v razvoju in odkrivanju novih tehnoloških postopkov je to resnejši problem, ki ga bo treba čimprej urediti. Zavedajo se, da je edino lasten razvoj in dobra tehnologija pogoj za uspešno perspektivo.

Povprečni osebni dohodek je lani znašal 3.196 din, razpon med najvišjim in najnižjim pa je bil približno 1:3.

DELOVNI PROSTORI

Proizvodni proces je zaradi nefunkcionalnih delovnih prostorov zelo

STROJNI PARK

Naslednji problem, ki veliko pripomore zvišanju proizvodnih stroškov, prekomernemu izmetu in daljšemu proizvodnemu času, je zastarel strojni park. Če to do sedaj ni bil problem, ki bi ga jemali resno in mislili na bodočnost, so po podpisu pogodbe s firmo Carl-Zeiss postavljeni pred dejstvo: v optiki in mehaniki so potrebne nove investicije. Če sredstev za nakup novih obratnih sredstev ne bodo mogli dovolj hitro zbrati, je realizacija posla s Zeissom vprašljiva.

VELJA NOVI ZAKON O ZAGOTOVILU IZPLAČIL MED UPORABNIKI DRUŽBENIH SREDSTEV

Vse delovne organizacije so s stra-

Janez Založnik barva ohišja diaprojektorjev Velux.

otežkočen. Seveda s tem ni rečeno, da so proizvodni prostori slabi, nasprotno, marsikje bi si želeli takšne. Moti jih predvsem to, da poslopje, ki je bilo zgrajeno za inštitut, ne pa za delovno organizacijo, ne ustreza pogojem, ki bi delo olajšali. Stavba je 6-nadstropna, z nešteti stopnišči, ki zelo ovirajo notranji transport. Problem je tudi v tem, da nimajo instaliranih

hom pričakovale zakon, ki je pričel veljati 1. aprila. Kako je s tem v Vegi? Predvsem se bojijo, da bo imel novi sistem plačevanja neljubo posledico: zmanjšanje prodaje na domačem trgu. Zavedajo se, da nimajo kupcev, ki bi redno plačevali in če tega niso zmogli do sedaj, je vprašanje, kako bo s tem v prihodnje.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Končno še vhodni objekt v Iskrino stolpnico

V petek, 9. aprila t. l. bo otvoritev tako potrebnega vhodnega objekta v Iskrino stolpnico, povezana bo z zasedanjem skupščine ZP Iskra (izvolitev novega predsednika, potrditev vodilnih delavcev ZP Iskra po razpisu). Dogodek po bo potekel torej v resnem, dostojnem vzdušju.

S tem je končana prva faza izgradnje. Predvidena, toda še nič otipljiva je druga faza, v kateri bo zgrajen prizidek za nadaljnjih 500 delovnih mest.

„Tu sem, vaša sem!“ bi lahko rekla sedaj tudi naša stolpnica. Godrnjavi

kritiki bodo kratkovidno pripominjali, da bi bilo vse skupaj lahko čisto drugače, manjše, skromnejše, ponižnejše in sploh... Dolgoročneje orientirani opazovalci pa bodo tega dneva veselili. Sedaj imamo končno svojo hišo, lepo in veliko, najvišjo v Ljubljani in Sloveniji, v ponos mestu in vsemu skoro 30.000 članskemu kolektivu Iskre. Svetlobni display na vrhu jasno pove, katera je največja delovna organizacija v Sloveniji, zraven pa še „molče trobenta“ čas in temperaturo na tri strani neba. Če se pred petimi leti ne bi

zagrizli vanjo nekateri neustrašni ljudje, še danes ne bi nič imeli in najbrž še dolgo ne, če sploh kdaj. Časi so vedno trši, denarja vedno manj. Še sedaj ne moremo biti vsi skupaj, prej smo bili pa sploh dislocirani (beri: raztepeni) kot cigani po potresu.

Spričo dinamičnosti sodobnih tokov pač nihče ne bi mogel jamčiti, da bo čez 50 ali sto let tu še Iskra. Toda vsak kronist bo moral zapisati, da je stolpnico dogradila tri desetletja po osvoboditvi ISKRA.

POSTOJ, POPOTNIK!

Današnja ploščad na Trgu revolucije, ki jo profilirajo Spomenik revoluciji na zahodni sredi, na južni poslopje Skupščine, proti vzhodu veleblagovnice Emone in proti jugu impozantni stolpnici Ljubljanske banke in Iskre, je širokopotezna rešitev sodobnih urbanistov, primer odprtega, zračnega mestnega cityja. Kdo bi le mogel slutiti, da so pred pičlimi 2000 leti prav tu stali stražni stolpi nekdanje Emone, saj je tod tekla severna meja te utrjene naselbine odsluženih vojščakov rimskih legij, obrtnikov, uradnikov. Kdo se danes še spomni, da so komaj pred 30 leti ravno tu za visokimi zidovi drsli koraki uršulinskih redovnic.

Tisočletno zapiranje pred svetom se je moralo umakniti utripom in zahtevam novih časov, odprli so prostore, podrlji ograde, razprli roke. Med nekdanjimi časi in sodobnostjo bi se težko našla kakšna primerjava, stična točka. Izkopani temelji rimskih hiš zgovorno pripovedujejo, da so se tedaj meščani greti s toploto hipokavstov pod tlemi. Današnje stavbe imajo tudi centralno ogrevanje. Tu se neha materialna primerjava, lahko pa se začne primerjava z medčloveškimi odnosi. Najbrž je tudi nekdanje Emončane grizla revma, boleli zobje, najbrž so se podobno ljubili in sovražili kot se mi danes, si pomagali in nagajali. Človekova osebnost je pač veliko bolj stabilna kot je tehnika.

Ljubljana ni bila nikoli bogato mesto. Bila je tipično provincialno naselje, ki je životalo izven velikih vojaških tokov (k sreči) in tudi ob robu gospodarskih vrelcev (k nesreči). Tu je vedno živel mali človek, z majhnimi možnostmi in z majhnimi željami. Maloštevilna gosposka si je postavila le nekaj zimskih dvorcev.

Šele sprememba družbenih in gospodarskih tokov po letu 1945 je odprla možnosti za drzejši razmah. Začelo je nastajati novo mestno središče, oživele so vizije arhitektov. Danes lahko rečemo, da je malo mest v Evropi, ki bi doživela tako globoko preobrazbo kot Ljubljana, ki bi se ji obraz tako spremenil, kot se je temu mestu, ki so mu še nedavno dokaj upravičeno rekli „dolga vas“. Ustvarjalec Trga revolucije, pesnik treh dimenzij, oblikovalec prostora profesor Edo Ravnikar je v časopisu Iskra Commerce pred dvema letoma zapisal:

Iščemo pravo ime

Iskrina stolpnica na Trgu revolucije v Ljubljani je najprej dobila ime: Projektivno-poslovni center (PPC) ali po domače kar „pepca“. Ta okvir je s časom postal že preozek, saj je v hiši res še veliko poslov, toda malo projektive, predvsem pa se je vselila vanjo cela vrsta strokovnih služb in še vodstvo Združenega podjetja.

Morda bi lahko rekli: Poslovni center Iskra, saj je nova hiša zares stičišče poslovnih stikov med proizvodnimi obrati in tudi s svetom, toda manjka podatek, da je to tudi upravno središče ZP Iskra, nekatere pa moti tuj izraz center. V tem primeru bi morali reči poslovna hiša.

Med nami je prav gotovo veliko bistrih glav, ki bi vedele kaj pripomniti, predlagati, najti kakšno novo ime, da bi končno prišli do naziva, ki bi izražal smisel in namen Iskrine stolpnice in ki bi se obdržal.

Napnite možgančke, predlagajte, pišite! Morda boste prav vi avtor najboljšega predloga in Iskrina stolpnica bo nosila ime, ki ste ji bili vi oče. Razmislite, sporočite!

Predloge pošljite na: Iskra – poslovne stavbe, Trg revolucije 3, Ljubljana

„Trg revolucije je praznik poveljnega olajšanja, manifestacija novih urbanističnih in gradbenih možnosti.“

„Gradiva so naravna, trajna in elementarna. To je arhitektura, ki človeka ne misli mučiti.“

„Artikulacija prostora je vezana na željo po svobodi gibanja in fleksibilnosti v uporabi, zaradi česar se prostor sam od sebe pretaka, jasno in brez ovir.“

„Lega v mestu je optimalna, atmosfera okolja z vladnimi zgradbami, bančnim centrom in trgovskim središčem, odpirajo TR rastočo pomembnost.“

Jurij Jenšterle, dipl. ing. arch., direktor Zavoda za izgradnjo Trga revolucije misli iz zapisa, objavljenega v časopisu IC, št. 1/1974

„Iskra si lahko samo čestita, da je dobila lokacijo na Trgu revolucije. To bo zdaj najuglednejši del Ljubljane.“

„Za komunalno urejanje je normalno predvidenih 15 do 20 % predračunske vsote, tu pa je bilo porabljenih le 6,75 %.“

„Arhitekt, prof. Edo Ravnikar je izbral trikotno obliko stolpnice zato, ker omogoča največjo izkoriščenost in osvetlitev.“

Pogled v enega izmed poslovnih prostorov.

„Objekt mora prenesti potres do 10. stopnje po Richterjevi lestvici. Postavljen je na 4,5 m debelo kasetirano ploščo.“

„Iskra si zunanje opreme ni mogla sama izbirati, saj je njena stolpnica organski del celotnega kompleksa.“

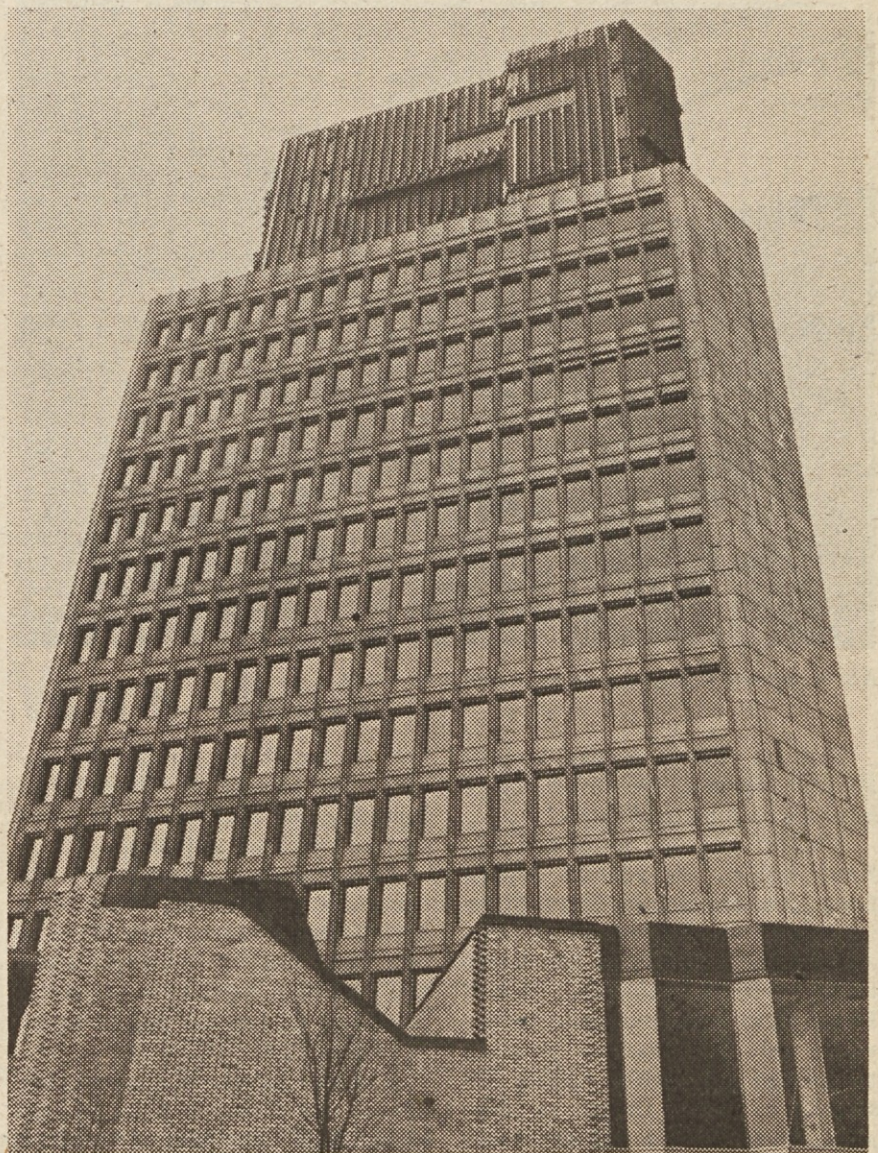
„Bakrena obloga je v časovni perspektivi najcenejša izvedba, pocinkana bi propadla v osmih letih.“

„Iskra je dobila že do III. stopnje zgrajeno stavbo. Obe stolpnici sta zamišljeni kot dominantni vertikalni Trga revolucije, kot nekakšna vrata v Ljubljano. Iskra je z nakupom podedovala tudi vse glavne elemente.“

„Plečnikova arhitektura je še danes v ponos vsej Ljubljani, pa so ga za njegovega življenja tudi kritizirali.“

NAJVIŠJA STAVBA V LJUBLJANI

Celotna višina objekta znaša 73 metrov, ima skupno 22 etaž, od tega dva kletni etaži. Površina šteje skupaj 18.170 m², notri pa dela skoraj tisoč delavcev in bi tako prišlo na vsakoga po 12 m² prostora. Trikotna zasnova stolpnice je enaka kot pri Ljubljanski banki in ima prav tako 12 nadstropij. Kasneje je bil dodan še stolp iz jeklene konstrukcije, teže 155.000 kg in s štirimi dodatnimi nadstropji. Stolpnica ima zelo močne temelje, izdelana v jekleno-betonski konstrukciji, potresno varna. Obložena je z domačimi granitnimi ploščami v skupni kvadraturi 4.800 m², na železnem ogrodju.

Naša stolpnica z vhodnim objektom.

obloga z bakreno pločevino na nadzidku s ceno 591 din za m² je prav tako nizka. Lahek aluminijast strop je veljal le 300 din, termopanska zasteklitev 250 din za m², zankasta talna obloga 140 din. Racionalna poraba sredstev dokazujejo tudi stene v jedru, ki so v goli opečni izvedbi.

Celotni investicijski stroški niso presegli okvirov, ki jih je postavil odobreni investicijski elaborat.

VHODNI OBJEKT

Na dograditev vhodnega objekta je bilo treba čakati poldrugo leto (tri krat lahko ugibate zakaj), čeprav sodi k hiši tako kot kuverta k pismu, platnica h knjigi, stol k mizi, kravata k obleki. Sedaj šele bo sprejemanje gostov lahko potekalo tako, kot je prav in dostojno.

V prerezu sestoji vhodni objekt iz pritličja (1121 m²) in mezanina (638 m²), ali skupno 1759 m². V pritličju bo glavna recepcija, delovno mesto za predstavnika turistične agencije (urejanje potovanj, prenočevanja ipd.), garderobe za goste, sedežne garniture za obiskovalce in srednje velika sejna soba. Poslovnih partnerjev odslej torej ne bo treba več voditi v notranjost stavbe, kjer bi motili potek dela, ampak se bodo pogovori odvijali kar v veliki avli pritličnega vhodnega objekta.

Fasada ima proti severni strani veliko in res impresivno stekleno površino, skozi katero se odpira pogled na ves kompleks Trga revolucije. Zunanja stran je iz fasadne opeke, notranja pa iz bele, silikatne fasadne opeke. Pohodne površine v pritličju so iz marmornih plošč, v mezaninu iz iglane preproge. Razumljivo je, da bo vladal v pritličju drug klimatizacijski režim kot v mezaninu, kjer bodo delovni prostori in ki bo ločen od pritličja s steklenimi ploščami.

Stolpnica Iskre je sedaj v I. fazi funkcionalno zaokrožena. Ne bo se nam treba več sramovati pred gosti, ki so morali doslej z domačimi delavci vred prihajati skozi stranski hodnik v kletni etaži. Gosta bo že prostranost in lepota vhodnega objekta prepričala, da stopa v hišo, ki je centrala največje slovenske delovne organizacije in ki je dostojen družabnik modernim objektom na Trgu revolucije.

V talni površini vhodne avle bo vrisana meja nekdanje Emone in naznačena mesta nekdanjih stražnih stolpov. Zelo prav bi tudi bilo, če bi zaživel načrti, da bi v tem reprezentativnem prostoru razstavili originale ali vsaj kopije eksponatov iz tistih starih časov, s čemer bi se dostojno oddolžili davni preteklosti, obenem pa dali poslovni stavbi nekaj kulturnega pečata.

Ta prostor bi morali seveda tudi izrabiti za primerno predstavitev Iskrine proizvodnje, TOZD-ov, našega življenja in dela, saj bi ga tako lepo oživili, obenem pa gostu na zgoščen način povedali, kdo smo in kaj delamo.

IZVAJALCI DEL

Arhitektonsko gradbene projekte je izdelal Investicijski zavod za izgradnjo Trga revolucije; odgovorni projektant prof. Edo Ravnikar.

Instalacijske projekte sta pripravila IMP Ljubljana in Projektivni biro Iskra Telekomunikacije.

Za investicijski program je skrbela strokovna služba za projektiranje Iskra Commerce do 1974, dalje IPS.

Gradbeno obrtniška dela je opravilo gradbeno podjetje Tehnika s kooperanti. Strojne in jakotočne instalacije je položilo IMO s kooperanti. Razne delovne organizacije Iskre so dobavile naprave in šibkočno premo.

STOL Kamnik je izdelal pisarniško in vgrajeno opremo. „David Pajc“ je po švic. licenci Schindler montiral vsa dvigala, IGO, Ljubljana opremo za obrat družbene prehrane.

Nosilec investicije je bil in opravi Iskra Commerce, ki mu je centralni delavski svet ZP Iskra na 4. zasedanju januarja 1971 zaupal ta mandat.

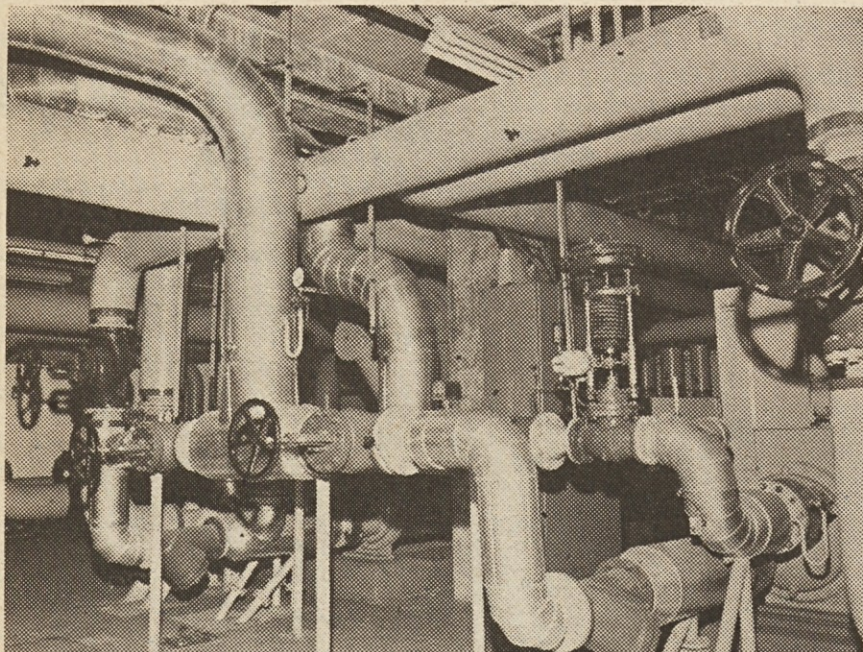
V vodstvo so bili imenovani (alternativa) – za odgovorne so bili določeni:

Metod Rotar, glavni direktor IC
Ilja Medič, pomočnik glavnega direktorja

Marjan Dvoraček, pomočnik glavnega direktorja

Za direktorja investicijskega sektorja je bil imenovan ing. Marjan Straus.

Končno še vhodni objekt v Iskrino stolpnico

Klima naprave v stolpnici igrajo pomembno vlogo.

Skrb za finance je bila zaupana Marjanu Masterlu, operative finance investicij pa Albertu Mlekušu.

Vodstvo nadzora je prevzel ing. Karel Kobler, ob pomoči Antona Grosa, Arnolda Krapše, Jožeta Piriha ter delno tudi Živojina Abramoviča.

Pri delih so sodelovali tudi Darko Humer, Bojan Kosmač, Robert Erjavc, ki so danes tudi nosilci vzdrževalnih del. Organizacijske posle in tehnologijo sta vodila Aleksej Stiškovsky in Anton Dovjak za stolpnico, Drago Kostner pa za vhodni objekt.

Arhitektonski nadzor sta opravljala ing. Boštjan Hafner in ing. Andreja Ranfl, ob stalnem strokovnem svetovanju prof. Eda Ravnikarja. PO ZP Iskra je imenoval gradbeni odbor v sestavi:

Davorin Savnik, Ilija Medič, Marjan Straus, Marjan Dvoraček, Marjan Masterl, Karel Kobler, Slavko Fatur, Aleksej Stiškovsky, Jože Šurca, Vinko Zor, Borut Ošabnik, Franc Dobnikar, Bogo Mohor, Vito Soukal.

STROJNE NAPRAVE

Iskrina stolpnica je glede na vgrajene sodobne strojne naprave ena najpopolnejših stavb v Ljubljani in Jugoslaviji. Temu primerno so tudi strojne instalacije, ki obsegajo 38 km vgrajenih litoželeznih, jeklenih, bakrenih in plastičnih cevi ter približno 70 ton kanalov iz pocinkane pločevine.

Klimatizacijske naprave sestojijo iz ene visokotlačne in več nizkotlačnih klimatizacijskih naprav. V hiši delujejo 4 klimatizacijski režimi. Popolnoma so klimatizirani vsi pisarniški prostori, da bi se delavci čimbolje počutili, prav tako računski center, telefonska centrala in tiskarna. V vse te prostore dovajajo čist, filtriran zrak, s konstantno temperaturo, ki znaša poleti in pozimi 22 – 23 stopinj C in od 40 do 55 % relativne vlage. Ves načrpani zrak se filtrira in je zato pet do šestkrat čistejši kot zunaj. Filtre menjavajo vsaka dva meseca, čeprav bi jih po predpisih dobavitelja lahko le enkrat na leto.

Z delno klimatizacijo se razume pozimi dovajanje ogretega zraka, poleti hladnega. Potrebna je v prostorih, kjer se ljudje neadržijo dolgo: (je takoj problem MFC), bife v 13. nadstropju, dvorana v 14. nadstropju.

Tretji klimatizacijski režim uživajo telefonska centrala in prostor za akumulatorje. Ti so pozimi ogrevani s toplim zrakom, poleti pa prezračevani z zunanjim zrakom.

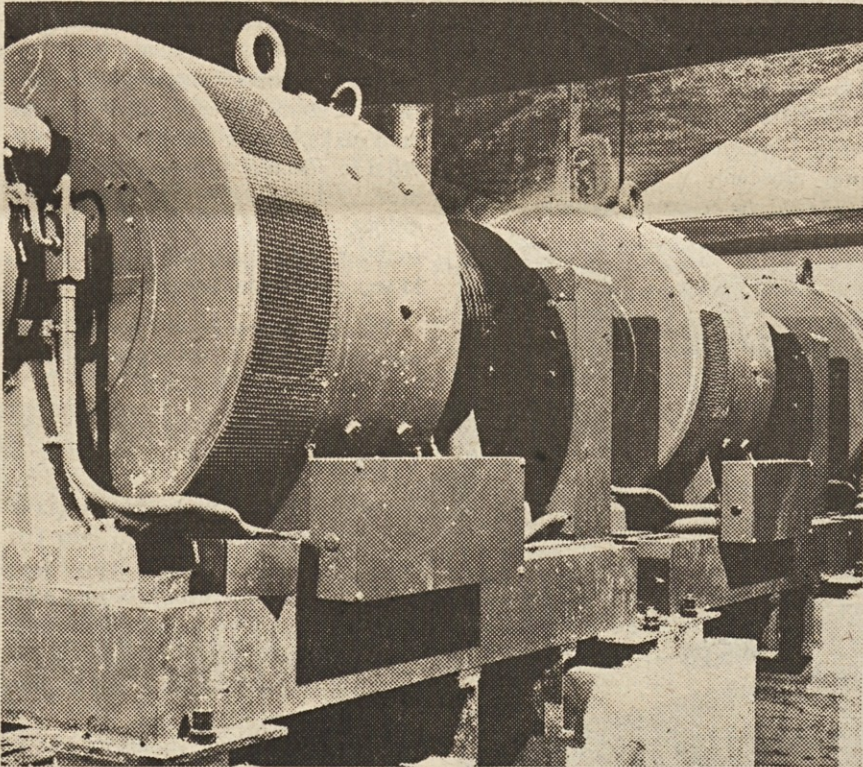
Samo prezračevani pa so tehnični prostori, kjer vgrajene naprave ustvarjajo toploto, npr. v stojnici dvigala, v prostoru za zasilni agregat in za usmernike.

V vseh prostorih se zrak menja 6 do 10 krat na uro. Potrebne so torej velikanske količine zraka, ki ga dovajajo in odvajajo veliki ventilatorji. Na

uro je potrebnih kar 300.000 m³ zraka, kar pomeni, da prihaja in odhaja vsako uro kocka zraka, ki je skoraj tako velika kot stolpnica.

Dovedeni zrak je prečiščen, primerno vlažen, ogret in ohlajen. Zrak pozimi ogrevamo z registri, ki jih napaja topla voda iz toplarne. Kapaciteta ogrevanih registrov znaša skupaj 3.200.000 Kcal na uro, poraba toplotne energije pa ca 5.000 G cal.

Z registri poleti zrak hladimo s hladilnim turbokompresorjem, ki ima kapaciteto 1.500.000 K cal/h v glavnih

V stojnici za dvigala.

strojnici. Odvišno toploto odvajamo v Ljubljano, iz katere črpamo tudi hladilno vodo. Dovajani zrak vlažimo s pršenjem vode v tok zraka, ki ga poganjamo skozi pršne komore.

Delovanje klimatizacijskih naprav urejamo z najsodobnejšimi atomatskimi krmilnimi napravami (Honeywell), povezanimi s tipali za temperaturo in vlago v posameznih prostorih stolpnice. Ventilni in lopute se avtomatično pripirajo s komprimiranim zrakom. Izpad kakršnekoli kontrolirane količine in v katerem koli prostoru sproži alarm na centralni elektronski napravi SELECTACODE v LB, ki je povezan s tehnično mizo naše stolpnice.

VODOVODNE INSTALACIJE IN KANALIZACIJA

Hladna pitna voda je speljana v kuhinjo v II. kletni etaži in garderobe v etažah, sanitarna voda pa v vse sanitarije v vsakem nadstropju. Hladna voda se črpa iz 10 m³ velikega vodnega rezervoarja, kamor prihaja iz mestnega omrežja. Pitna voda se še očisti vseh morebitnih bakterij, kvaliteto vode pa po naročilu tedensko kontrolira sanitarni inšpektorat.

V kuhinjo in sanitarije je speljana tudi topla voda iz velikih bojlerjev. Za gašenje morebitnega požara je po vsej stavbi speljana hidrantna mreža.

Kanalizacijske instalacije odvajajo meteorno in odpadno vodo v mestno kanalizacijo.

DVIGALA

Za vertikalni transport služijo tri osebna dvigala, eno tovarno – osebno dvigalo in dve poštni dvigali. Vsa ta dvigala so najsodobnejše izvedbe.

Osebna dvigala vozijo od I. kletne etaže do 13. nadstropja, s hitrostjo 3 m/sek, vsako lahko sprejme do 12 oseb.

Vožnjo osebnih dvigal lahko programiramo v štirih alternativnih možnostih:

- ob prihodu na delo vozijo posamezna dvigala samo do vnaprej določenih nadstropij,
- ob odhodu z dela pobirajo dvigala odhajajoče delavce samo z vnaprej določenih nadstropij,
- normalna vožnja, ko se dvigala ustavljajo na izbirnih postajah,
- nočna vožnja, ko vozi samo eno dvigalo.

Tovarno – osebno dvigalo vozi od II. kletne etaže do 14. nadstropja s hitrostjo 1 m/sek, nosi lahko 1350 kg tovora ali 20 oseb, ki pa mora imeti po predpisih upravljalca. Obe poštni dvigali lahko nosita do 20 kg tovora.

ELEKTROINSTALCIJE

Na razpolago imamo tudi vire električne energije:

- napajanje iz elektrodistributivnega visokonapetostnega omrežja,

prave, za elektronski računski center in za napajanje obrata družbene prehrane.

Srednja osvetljenost je izračunana na vrednost 750 lx v vseh delovnih prostorih. Montiranih 4100 fluorescenčnih svetil v dolžini ca. 15 km. Poleg njih pa še 350 žarnic s kovinsko nitko in 230 svetil zasilne razsvetljave. Skupna dolžina jakotočnih kablov, vodnikov znaša 55,6 km.

Montiranih je 170 enofaznih motorjev za dviganje in spuščanje oken-skih žaluzij za 720 oken (1 x 2 m).

Po stenah je 600 enofaznih vtičnic in v tleh 2100 šibkotočnih in jakotočnih priključnic. Do vtičnic vodi 12 km vodnikov in 15 km žic, skupna dolžina izolirnih cevi je 7,5 km.

Skupaj je položenih 15.200 metrov napajalnih, krmilnih, signalnih in merilnih kablov. Dolžina napajalnih kablov za dvigala znaša 450 metrov.

Telefonska centrala ima 900 lastnih priključkov, prometna zmogljivost je 20 %. 30 javnih odhodnih priključkov omogoča zveze po Sloveniji, 20

odhodnih priključkov zveze po Jugoslaviji, za mednarodne pogovore sta dve posredovalni mesti. Telefonska centrala ima 40 dohodnih javnih priključkov s petimi posredovalnimi mesti in eno posredovalno mesto za informacije.

V objektu je vgrajenih 48 IKTA garnitur s 179 kombiniranimi aparati, skupno je nanje vključenih 56 javnih vodov. Skupno je položenih 45 km telefonskih kablov.

Iskrina stolpnica ima tudi pet teleksov, dva za dohodne pozive in tri za odhodne. Prijava in prevzem sporočil sta dopuščena samo v pisni obliki.

Za evidenco prihodov in odhodov z dela služijo kontrolne ure po etažah. Dimenzionirane so na največ 100 kartic, da ne bi prišlo do zastojev pri žigosanju.

NOVA HIŠA – NOVE OBLIKE DELA

Iskrina stolpnica je že nekakšno „naše malo mesto“, saj dela tu skoro

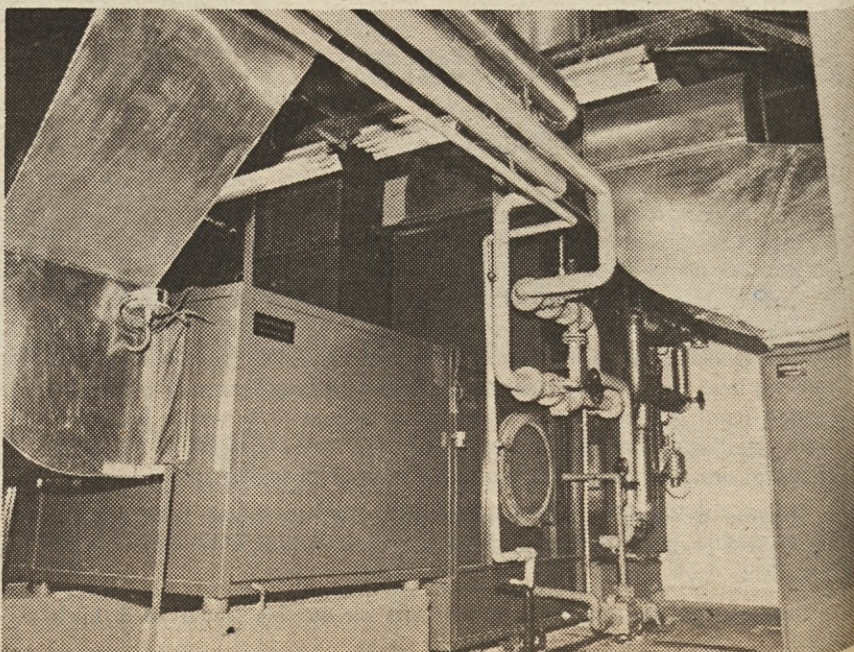
Slike kažejo, številke govore vse o stolpnici

vse o stolpnici Iskre na Trgu revolucije

višina	73 metrov
teža	35.000.000 kg
etaž	22
(dve kletni etaži, pritličje in 19 nadstropij)	
oken	720
delovnega prostora za 1 delavca	12 m ²
površina granitnih plošč na fasadi	4800 m ²
osvetljenost v prostorih	800 do 1000 lx
tlorisna površina etaže	854 kv. m
skupna kvadratura	18170 kv. m
vhodni objekt z mezaninom	1759 kv. m
vgrajenih cevi	38 km
kanalov iz pocinkane pločevine	70 ton
vzdrževana temperatura v del. prost.	22-23° C
relativna vlaga	40 – 55 %
klimatizacijski režimi	4
menjava zraka v del. prost.	4 – 6 krat na uro
zamenjani zrak	300.000 m ³ /h
kapaciteta ogrev. registrov	3.200.000 K cal/h
dvigala	6
(tri osebna, eno tovarno-osebno, dve poštni)	

montiranih fluorescenčnih svetil 4.200 cevi

žarnic	350 kosov
svetil zasilne razsvetljave	230 kosov
dolžina kablov in vodnikov	55.600 m
enofazni motorji	170
kabli za te motorje	7.300 m
enofazne vtičnice v stenah	600
kombinirane priključnice v tleh	2.100
napajalni, krmilni, signalni, merilni kabli	15.200 m
telefonska centrala ima lastnih priključkov	900
odhodnih priključkov za zveze po Jugoslaviji	20
dohodnih javnih priključkov	40
telefonskih kablov	45.000 m
obvezen čas prisotnosti na delu	7.30 – 13.30
dospelo pošiljke dnevno (v lastni PTT)	3 – 5 tisoč
interne pošiljke	3 tisoč
teleprinterjev	5
sprejeti teleksi in telegrami, dnevno	300 – 400
sprejeti telefon. pozivi, dnevno	2.500 – 3.000
zmogljivost ODP, dnevno	1.000 obrokov
napisanih dokumentov v stolpnici, letno	3.500.000 izv.
arhiviranih dokumentov	35.000.000 izv.
arhiviranih na mikrofilmu	800.000

Tako je v spodnjem prostoru klima naprav.

Končno še vhodni objekt v Iskrino stolpnico

dvakrat toliko delavcev kot ima prebivalcev Kovor ali Krže pri Trzinu, ali Kostanjevica na Krki. Zato je pa gostota čisto drugačna, skoro grozljiva. Na kvadratni kilometer živi v Sloveniji po podatkih iz leta 1973 87,2 prebivalcev, v občini Ljubljana Center že 7925,7, v stolpnici, ki ima tlorisno površino 854 m², pa preko milijon ljudi na km², računano na 900 delavcev in na 22 etaž seveda.

In treba je poskrbeti za delo in počutje te tisočglave množice ljudi, za primerno fizikalno mikroklimo, za opravljanje nalog, za sporazumevanje, komunikacije, za okrepčila, za varnost ljudi in stavbe, za vzdrževanje vseh instalacij in opreme. Te naloge vestno in strokovno opravlja delovni kolektiv Iskra Poslovne stavbe.

Režim dela in življenja v novi hiši je v mnogočem drugačen kot so ga bili vajeni poprej. Ne bi mogli ravno reči, da so stopili iz prazgodovine v sodobnost, ampak prej bi lahko trdili, da so prišli iz „obrtniške faze administrativne proizvodnje“ v metode modernega pisarniškega poslovanja. Ugasniti so morali plavži za črno kavo po pisarnah, umakniti so se vico po pisarnah, umakniti so se morali zeleni debeli registratorji, zajetne omare ob stenah, romantični

obešalniki iz časov Jare gospode, okna se ne dajo več poljubno odpirati na staroslovanski način. Uveden je tudi premakljiv delovni čas, saj bi trajalo kar 20 minut, če bi hoteli vsi naenkrat noter in ven. Na delovnem mestu moraš biti od 7,30 do 13,30, ostali čas pa si urediš po svoje. Kljub temu pa moramo vsak napraviti po 42 ur tedensko. Na ta način delavke matere zjutraj laže poskrbijo za otroke, razbremenjeni se mestni promet itd.

V vsaki etaži je po en receptor, ki opravlja informacijsko – usmerjevalno in organizacijsko-tehnično nalogo: prevzema in odpremlja pošto v etaži, razmnožuje dokumentacijo, skrbi za red in snago v etaži, nadzira uporabo žigosnih ur, prodaja žetone za napitke iz avtomatov, nudi prvo pomoč in je odgovoren za zaupane naloge s področja civilne zaščite.

Poslovni center Iskre je na izredno pomembnem mestu v središču mesta, odlična je preglednost nad gibanjem v okolici, zato so nujni določeni ukrepi previdnosti. Ob vhodu v stolpnico evidentirajo vsakega obiskovalca. Iskraši dobe modro značko, ostali rdečo. Največ obiskovalcev prihaja med 9. in 11. uro dopoldne, po dnevih v tednu pa ob torkih in četrtekih.

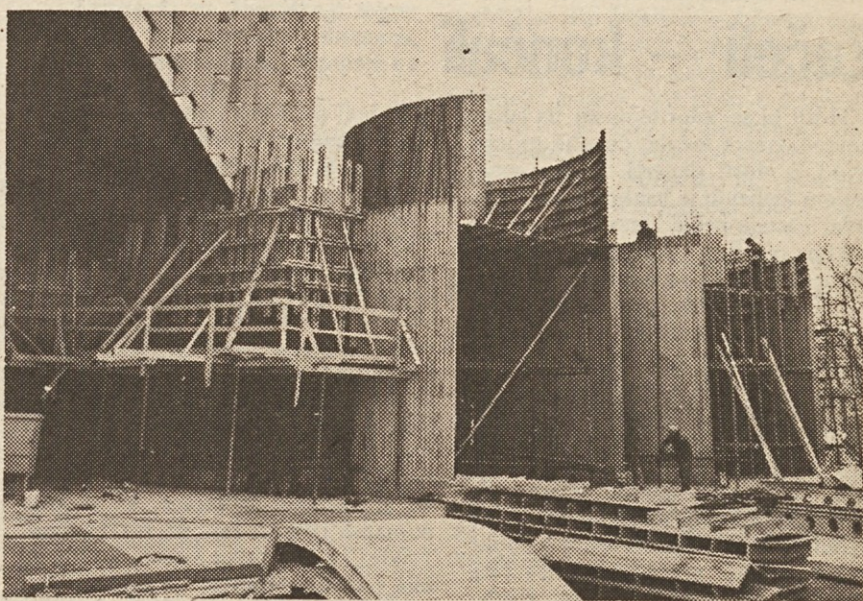
Mikrofilmski center (MFC)

sodi nedvomno med najtehtnejše pridobitve v posodabljanju našega poslovanja. Papir izgublja vrednost zaradi teže, prostornine, cene in oblasti je moral prepustiti mikrofilmu. To je naravnost revolucionaren preobrat na področju informiranja. Povezan z računalnikom si utira tudi povsem nove poti v poslovnem in vsakdanjem življenju.

Zaradi velikih prednosti mikrofilma so ga tudi v novi Iskri sprejeli kot sestavni del notranje tehnologije dela in mu zaupali nalogo, da postane osnovni nosilec informacij in sredstvo arhiviranja. Že v stolpnici Iskra nastane vsako leto okrog 3,5 milijona dokumentov, s službami izven nje pa skupaj blizu 6,5 milijona. Domači mikrofilmski center ima letno kapaciteto snemanja do 2,5 milijona dokumentov, kar zadošča za tekoče snemanje letnega dotoka. Danes imamo arhiviranih že blizu 35 milijonov dokumentov samo za dejavnosti v stolpnici. Če bomo hoteli zajeti tudi arhivirano dokumentacijo, bo nujno potrebno povečati zmogljivost MFC.

MFC je opremljen z najsodobnejšimi aparaturami in usposobljen za snemanje na 16 in 35 mm film.

Do sedaj je na mikrofilmu arhiviranih okrog 800.000 dokumentov za področje široke potrošnje, elementov za elektroniko in za področje uvoza. Žal pa moramo ugotoviti, da vsi (uničevalci) uporabniki papirnih površin ne vidijo tiste koristi MF, ki ga je napredni poslovni svet že davno sprejel.

Gradnja vhodnega objekta je stekla.

Včeraj, danes...

2000 let p.n.š. so tu živeli prvi izpričani prebivalci, ki so živeli od lova, ribolova, nabiranja plodov

300 let. p.n.š. keltsko plemo Tavriskov, predrimski Emona (že s tem imenom) stikališče Kelto, Ilirij, Venetov.

35 let p.n.š. zasedejo Emona Rimljani
začetek naš.št. taborišče se spremeni v utrjeno postojanko, zgradijo obzidje, naselijo se odsluženi vojaki, trgovci, obrtniki; zrastejo nove hiše, pričena se blaginja, velik vpliv trgovine pri menjavanju blaga, nakupu tujih izdelkov in prodaji domačega blaga, trgovali so celo z renskim delavnicami

238 po n.št. Emona prvič požgana
452 po n. št. Huni porušili in uničili Emona
VI. stol. naselitev Slovanov

Iskrina stolpnica stoji prav na mestu, kjer je potekal severni rob emonskega obzidja, deloma celo na mestu, kjer je stal eden od stražnih stolpov.

Ob začetku gradnje je bil zid razstreljen, ostanki razneseni.

Zeljo po lastni hiši so Iskri že dolgo vsiljevale naraščajoče potrebe podjetja, ki je z združevanjem postajalo vse večje. Prvi resnejši koraki so se nanašali na lokacijo pri Bavarskem dvoru. Izdelana je bila že vsa investicijska tehnična dokumentacija, odobreno lokacijsko dovoljenje, toda prišel je oster zakon, ki je predpisoval kar 40 % davka na upravne zgradbe in gradnjo so morali odložiti.

Leto pozneje, to je l. 1964 so nam ponudili stolpnico na Trgu revolucije, takrat še v drugi gradbeni fazi, toda v najemniškem odnosu. Zaradi visoke najemnine se za ta predlog nismo navedli.

Po nekajletnem premoru je takratna PSO z direktorjem Metodrom Rotarjem zbrala pogum in se odločila za gradnjo lastne hiše na ponujeni lokaciji za Bežigradom.

Naloga priprav je bila zaupana pomočnikom direktorja Marjanu Dvořaku. Pisalo se je že leto 1969. Predvidena poslovna stavba naj bi imela 11.820 m². Izbrali so že izvajalca, toda projekt je tik pred začetkom realizacije spet padel v vodo, saj so bile komunalne obremenitve previsoke, treba bi bilo namreč sofinancirati križišče Titove z Linhartovo cesto in celo priključek Villharjeve na Titovo, nositi stroške za rušenje hiš.

Tedaj smo se gradnji za Bežigradom odpovedali in naročili idejni projekt za gradnjo na zazidalnem kompleksu v Stegnah, toda tam po urbanistični ureditvi ni bila dovoljena visoka gradnja, kakršna je bila predvidena za našo poslovno hišo.

Zato smo se slednjič odločili za odkup sedanje stolpnice na Trgu revolucije, katere stolp je bil tedaj dograjen že do tretje faze, s čimer smo pridobili dve leti. Največja prednost je bila vsekakor v izredno lepi lokaciji v novem središču mesta, pomanjkljivost pa v tem, da ni bila grajena za naše namene.

Potreba po lastni poslovni stavbi je postajala pereča in prav neodložljiva. Iskra Commerce je bila razdrobljena samo v Ljubljani na 34 lokacijah, poleg tega so bili predvideli prostore v njej tudi za generalno direkcijo združenega podjetja.

Toda tudi pred to zadnjo odločitvijo so se zavalile na pot težke ovire. Sredi

(Nadaljevanje na 8. strani)

Službe v naši stolpnici

Iskra se začne v II. kletni etaži s svojim avtoparkom delovne skupnosti IPS in pokriva potrebe po službenih voznikih vseh služb skupnega pomena, ki so locirane v Ljubljani. Ima 8 reprezentančnih vozil, od katerih vsako opravi preko 4000 km mesečno in dve manjši vozili brez voznika, dva tovorna kombija, da pokriva skorajda vsakodnevne potrebe. V izjemnih primerih pa se je treba poslužiti tudi najetih prevoznikov. Za posebne namene so odgovornim vodilnim delavcem ISKRE v stolpnici namenjena tri vozila, ki pa imajo popolnoma drugačen red. Žal pa lokacija na Trgu revolucije skoraj ne dopušča možnosti za parkiranje interesentom tako pomembnih ustanov, kot so LB, EMONA in ISKRA.

Iskrina stolpnica ima tudi svojo lastno PTT službo z 32 zaposlenimi delavci. Poštna služba opravlja posredniško vlogo za poštno pošiljke, ki gredo preko javne pošte in za interne poštno pošiljke. Za povezavo z zunanjimi lokacijami skrbi 7 kurirjev z avtomobili. Vsak dan prispe v poštni oddelek tri do pet tisoč poštnih pošilk in izmenjajo preko 3000 pošilk internega značaja.

S 5 teleprinterji sprejmejo dnevno 300 do 400 telekov in telegramov. Telefonistke posredujejo krajevne, medkrajevne in mednarodne pogovore v odhodnem in dohodnem prometu. V odhodnem prometu je do 400 krajevnih in medkrajevnih pogovorov, v dohodnem prometu 2.500 do 3.000. Služba informacij posreduje informacije o internih številkah, o materialu, delavcih v stavbi in podobno.

V II. kleti je tudi obrat družbene prehrane, ki lahko po sistemu samopostrežbe od 9. do 13. ure pogosti 1000 gostov. Ima 60 miz in 250 stolov. Vsak dan postrežejo s tremi raz-

ličnimi toplimi enolončnicami (dve brezmesni in ena mesna). Na razpolago je še 23 različnih obrokov (solate, hrenovke, slaščice itd.).

V vsakem nadstropju so avtomati za hladne in tople napitke zaposlenih. V 13. etaži je pa bife za pogostitev poslovnih partnerjev.

Nabavna služba z ekonomatom

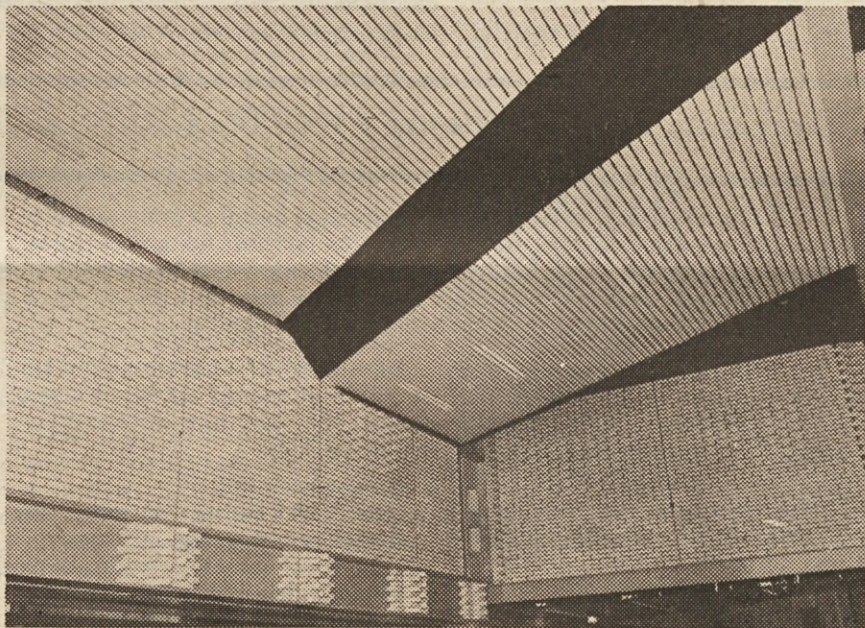
nabavlja pisarniški material, obzorce vseh vrst in drugo blago za delovne organizacije v ZP Iskra, nadalje dodatno opremo, rezervne dele in potrošni material, čistilna sredstva, toaletne potrebščine in podobno. Imajo takih 90 stalnih in okrog 100 občasnih dobaviteljev.

Za primerjavo naj navedemo, da gre letno skozi ekonomat 350.000 dobavnic, 200.000 računov, 300.000 plačilnih vrek, 500.000 delovnih nalogov, 150.000 potrdil, naročil, 200.000 naročilnic, 350.000 prenosnih nalogov itd.

Lastna tiskarna

omogoča hitro in kakovostno tiskanje gradiva, ki je potrebno v vsakodnevem komercialno poslovnem življenju in zaradi vse nujnejših potreb po informiranju in upravljanju in vodenju. Pripravi je treba precej gradiva različne vsebine in v sorazmerno majhni nakladi. Velike tiskarne takega dela ne prevzemajo in imajo za naše potrebe predolge izdelovalne roke.

V domači tiskarni postavljajo razna besedila na stroju IBM (obrazci, prospekti, navodila, samoupravni akti, gradiva za seje, interna glasila itd.). Tiskajo enostranske in dvostranske tekste v črni ali barvni tehniki do formata A-3, na off-set strojih. Vežejo, spenjajo, lepijo, zlagajo, luknjajo natisnjeno gradivo, fotokopirajo tekste.

Pogled v vežo vhodnega objekta.

Zavarovanje zgradbe

PPC stoji v najožjem središču mesta, kjer se nahajajo tudi druge pomembne zgradbe najvišje družbenopolitične skupnosti republike Slovenije. Sama višina zgradbe, razgledne ploščadi in vse ostalo so idealno mesto za delovanje posameznikov ali skupin, ki bi želeli s svojimi dejanji škodovati ožji in širši okolici. Poleg tega veliko število vgrajenih naprav ter zaposlenih in njihovo delo posredno stalno nevarnost, da ob malenkostni malomarnosti ali napaki na napravah nastane požar, ki v trenutku lahko povzroči veliko škodo.

Vsega tega so se zavedali projektanti, ki so v stavbo vgradili moderne signalne naprave, da namesto človeka bedijo nad prostori in nadzirajo vhode in izhode iz stavbe. Tako je v stavbi vgrajena naprava za zgodnje odkrivanje požara ISKRA-Cerberus, ki preko avtomatskih ionizacijskih javljalnikov in ročnih javljalnikov ter preko dveh signalnih central na tehnično mizo signalizirajo vsako najmanjšo nevarnost požara. Vsak javljalec nadzira glede na požarni riziko od 50 do 70 m² površine prostora. V požarno zaščito se vključuje tudi razvejan sistem tako suhih kot mokrih hidrantov, ki se nahajajo v vsaki etaži, kot tudi množica gasilnih aparatov, za katere skrbijo odgovorne službe.

Druga važna naprava, ki je vgrajena v stavbi, je vlomna naprava ISKRA CERBERUS, ki nadzoruje vse vhode in izhode v PPC ter vse večje steklene površine. Tudi ta naprava signalizira vse motnje na tehnično mizo in isto-

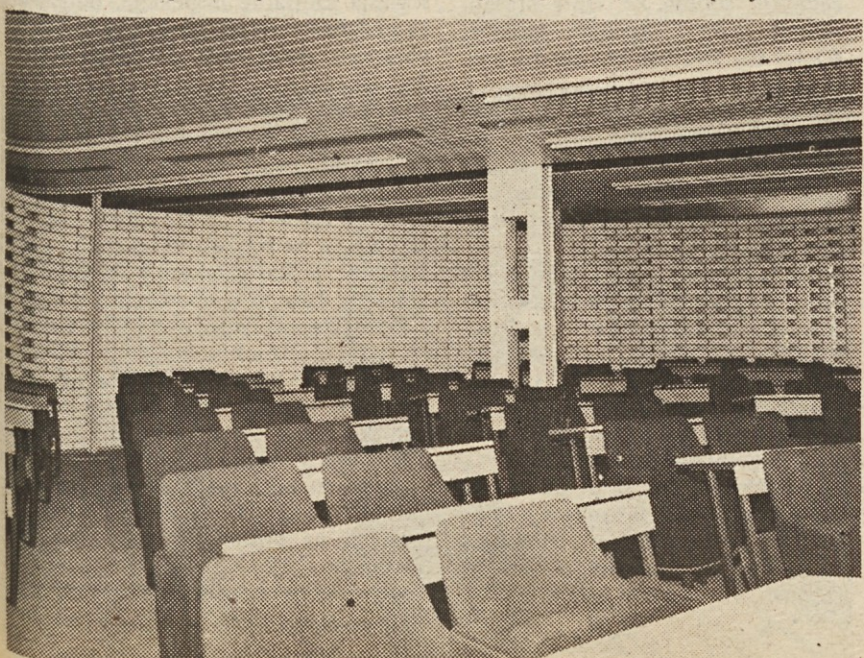
časno tudi na odgovarjajoči center LM.

To so instalirane tehnične naprave, ki pa delujejo v kombinaciji z receptorsko čuvajsko službo v zgradbi, čuvana 24 ur dnevno vse dni v letu. S temi ljudmi se boste srečali že na vhodu in v dopoldanskem času v vseh etažah – to so receptorji. Ena od njihovih glavnih nalog je skrb za red in čuvanje imovine. Zato smo tudi uvedli za vse zaposlene delovne izkaznice s fotografijo in značke „Obiskovalec“ za vse obiskovalce stavbe. Tudi ta dva elementa ob ustrezni evidenci pomenita del zavarovalnega sistema stavbe.

Vsi ti ljudje in signalne naprave so celovit sistem zavarovanja in najvažnejši členi civilne zaščite, ki je obdelana v posebnem načrtu civilne zaščite celotne stavbe. Stanje v miru in v vojni času zahteva stalno pripravljenost za vse vrste elementarnih nesreč (požari, potresi, epidemije) ter vojni stanj, ki zahtevajo zatemnitev, maskiranje ter akcije varovanja pred bombardiranjem in kemijsko biološkimi napadi.

Na vse to smo v glavnem že organizacijsko pripravili, potrebno pa je še reševati tekoče operative zadeve.

Stavba je torej zavarovana, vendar to ne pomeni, da smo lahko brez skrbi, ko smo v njej, oziroma, ko jo po končanem delu zapuščamo. Zato mora vsak zaposleni paziti, da s svojim delom ne povzroči nesreče, prav tako pa mora paziti na obnašanje obiskovalcev, ki v velikem številu dnevno obiskujejo stavbo. Kajti stavba je naše vloženo delo, naš trud, naša last, naša bogastvo.

To je sejna dvorana v vhodnem objektu.

Končno še vhodni objekt v Iskrino stolpnico

Začeli — končali

Motil bi se, kdor bi mislil, da lahko prevrne svet s tečaja, če ima močan vzvod in dosti denarja. Tudi v vsakdanjem življenju je bankovec premalo, kadar nastaja nekaj zares tehtnega. Za vsakim večjim uspehom moramo iskati človeka in ga nujno tudi najdemo. To je tista sila, ki se zavihti prek navidez nepremagljivih ovir, si utre pot skozi goščavo težav in ki praktično ne pozna besede „nazaj“.

To so silaki volje, močni kot buldožerji, premočrtni kot torpeda. Do njih ne moreš imeti nevtralnega odnosa, ker niso nikoli brezbarvni, moraš jih občudovati ali sovražiti. To so ljudje, ki puščajo za seboj globoke brazde, še več: preobrazajo svet. Najpogosteje jih najdemo pri živahnem temperamentu, za katerega so značilne nekatere prepoznavne osebnostne lastnosti: vročernost, dinamičnost, strastnost, aktivnost, odločnost, sposobnost uveljavljanja, energičnost, z druge strani pa tudi oblastnost, svojeglavost, jezljivost. Vsak temperament ima pač nekaj lastnosti, ki se nam zdijo pozitivne in nekaj takih, ki dajemo negativni predznak. Toda takih ljudi bi bila skup-

VČERAJ, DANES ...

(Nadaljevanje s 7. strani)

leta 1970 je bil ustanovljen investicijski sektor pod vodstvom ing. Marjana Strausa za gradbeno-operativni del in Marjana Masterla za finančne zadeve, predsednik gradbenega odbora je postal Davorin Savnik, ki ga je kasneje zamenjal Ilija Medič.

Odbor je dobil nalogo, da do srede decembra 1970 pripravi poročilo za DS ZP. Januarja 1971 je bila podpisana kupoprodajna pogodba, s katero je Iskra postala lastnik stolpnice B. Projektant prof. Edo Ravnikar je potem na našo željo pripravil še študijo o povišanju stolpnice za pet nadstropij. DS ZP Iskra je konec januarja potrdil investicijski program po poročilu IC.

Začela se je borba za denar, izpolniti je bilo treba zahteve banke, da smo lahko sklenili kreditno pogodbo, brez katere ni gradbenega dovoljenja.

1. septembra 1971 so končno lahko stekla gradbena dela. Toda veselje so kaj kmalu prekrili oblaki skrbi, pojavile so se nepredvidene finančne stiske, Iskra Commerce je ostala sama, kot da bi gradila zase. Vendar so konec 1. 1972 lahko že postavili smrekico na vrhu jeklene konstrukcije. Člani poslovnega odbora so izrazili priznanje ekipi IC, ki je vodila gradnjo, toda mošnjikov niso odvezali, omejili so se le na obljube. Za težave je pokazala razumevanje le kranjska Elektromehanika. Z veliko mujo so se pretolkli skozi tunele negotovosti in ovir, tako da so slednjič septembra 1974 stolpnico samo vendar lahko izročili namenu. Za nujno potrebni vhodni objekt pa je kljub vsem prizadevanjem zmanjkalo denarja, ostala je funkcionalni torzo, nedokončana simfonija.

No, in sedaj šele, poldrugo leto po odprtju stolpnice, se ji pridružuje še vhod, ki bo končno omogočil normalno prihajanje in odhajanje obiskovalcev, domačih delavcev, gostov, obiskov.

In tako končno stoji in dela poslovni center Iskre, ta naš glavni štab sestavljene organizacije združenelega dela, možganski center, generator kupcij, porodnišnica poslovnih zamisli, banka podatkov in dokumentov, letališče poslovnih stikov, vrtiljak dela, transformatorska postaja sprejetih akcij, stikalna plošča temeljnih organizacij, akumulacijsko jezero združenelega dela, stikalna plošča ukrepov, finančna turbina združenih sredstev, centralni zaganjač, radarska postaja poslovnih partnerjev, samoupravni semafor, poslovni svetilnik, gospodarski pretvornik in visokonaletostni transformator.

nost bolj podobna nabiralcem regrata kot organizirani družbi s konstruktivnimi cilji in doseženimi uspehi.

Med borci za Iskrino poslovno stavbo sta bila od vsega začetka vsaj dva moža, ki imata levje zasluge, da je nekaj nastalo iz nič. Ta „nekaj“ je visoka stolpnica Iskre na Trgu revolucije z vhodnim objektom, ki se pravi kar odpira. Ti možje so bili dolgoletni direktor Iskra Commerce (prej PSO) Metod Rotar, generalni direktor Iskre Jože Hujs in direktor IPS Marjan Dvoraček. Seveda so imeli ob sebi sposobne in zagnane sodelavce, ki so jima pomagali izvajati zamisli, orati ledino. Trikrat so se zagrizli zama, hribina je bila pretrda. Opustiti so morali lokacije na Bavarskem dvoru, za Bežigradom, v Stegnah.

Šele lokacija na Trgu revolucije je prišla in slednjič obrodila sad. Kaj vse bi v tem času zabeležil nevidni kronist, če bi bil lahko ves čas zraven: več kot tisoč vej, sestankov, deset tisoč urgenc, posredovanj, sto tisoč sočnih folklornih pripomb, vzklikov. Potrebna je bila mravljinčja pridnost, lisičja spretnost, slonovska potrpežljivost in debela koža. Nenehna borba za denar, ki so ga na debelo obljubljali in na tenko cedili, vsakodnevni boji za doseganje termiskega plana za izvajanje del.

Končanih je 12 let borbe za Iskrino hišo, od katerih je zadnjih pet let potekalo v znamenju vsakodnevnega trdega dela, skoro 2000 dni nepretrganih naporov.

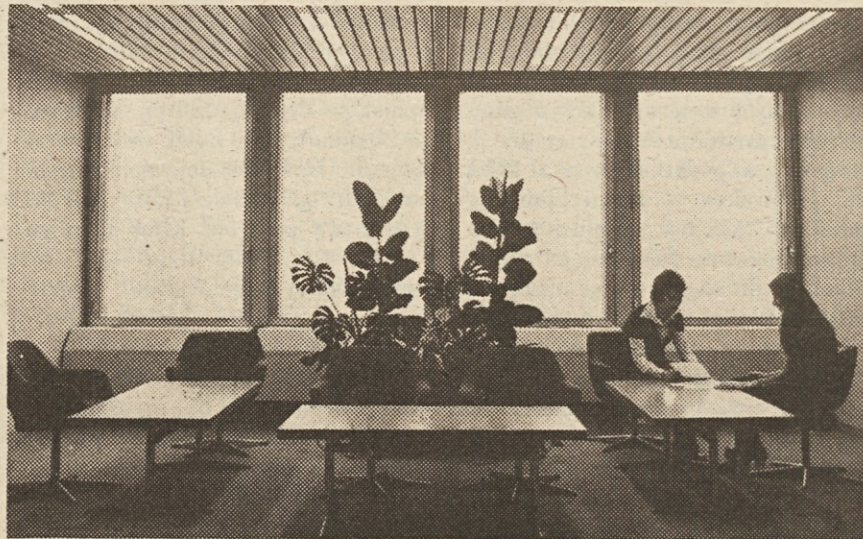
Marjan Dvoraček je danes edini, ki

je še ostal od tiste ožje skupine, ki se je takrat odločila za to gradbeno „Himalajo“. Osvojili so „streho Ljubljane“, čaka jih še prizidek. Ta človek ne pozna dlake na jeziku, ne dovoli počitka ne sebi, ne drugim. Uradne ure so mnogo prekratke za obseg njegovega dela in potem doma v minisobici miniaturnega stanovanja bere, preučuje gradivo, študira načrte, komentira, si piše opombe, da lahko naslednji dan spet teče delo naprej, da lahko razporedi nove naloge.

To je človek, ki okolje okrog sebe polarizira kot magnet: eni bi ga najraje vtopili v žlici vode, drugi bi šli z njim v ogenj. Toda vsi, prvi na tihem, drugi na glas, priznavajo velikansko delo, ki ga je ustvaril. Bodimo pošteni: brez Rotarja, Hujsa in Dvoračka ne bi bilo stolpnice, ne bi imeli tega sodobnega in ponos vzbujajočega Iskrinega centra. Zelo verjetno bi se še danes potikali na več deset koncilh

Med kratkim poslovnim pomenkom.

Eden izmed govorilniških prostorov v stolpnici.

Ljubljane, povsod bi plačevali mastne najemnine za nekaj, kar ni bilo in ne bo nikoli naše in od skoro povsod bi nas metali ven.

Ljudje prihajajo in odhajajo, spomin nanje se oživlja in umira, za nami pa ostane (ali ne ostane) tisto, kar smo naredili, zgradili, pustili sodobnikom in zanamcem. Iskra graditeljem ne bo podelila listine o častnem občanstvu, kot je enemu od imenovanih priznala Kostanjevica, romantično mesto pod Gorjanci, slovenske Benetke. Vendar je Iskrina stolpnica poslovno žarišče največje slovenske delovne organizacije, simbol dinamičnosti in vztrajnosti.

Do dneva natanko

16. novembra 1975 je gradbeni nadzor Iskrinega investitorja za izgradnjo vhodnega objekta sprožil ofenzivo za dokončanje del in postavil termin 30. marec 1976. Tako je namreč sklenil DS IC kot investitor gradnje. Takih in podobnih sklepov bi lahko vsak dan zabeležili na desetine. Tako se med drugim začnejo pri nas vse gradbene pravljice, kajti v dnu duše danes niti optimisti ne verjamejo, da bo objekt do roka narejen, saj pri gradnji sodeluje cela vrsta izvajalcev, od gradbenikov do obrtnikov. In če le eden zamudi, imajo vsi drugi utemeljen ali manj utemeljen vzrok, da še sami povečajo zamudo.

Vhodni objekt v Iskrino stolpnico pa je bil presenetljivo končan prav do dneva natanko. Oddelek za gradbene in komunalne zadeve Skupščine občine Ljubljana Center je zato izdal zanj uporabno dovoljenje investitorju, ZP Iskra.

„Investitorju Iskre ZP Ljubljana, Trg revolucije, se izdaja dovoljenje za uporabo zgrajenega vhodnega objekta stolpnice B na Trgu revolucije 3 v Ljubljani.“ Datum izdaje 30. 3. 1976.

V obrazložitvi je investitorju naloženo samo, da mora v treh mesecih položiti nov IO kW kabel iz RTP Center do TP Trg revolucije, vendar je treba pripomniti, da je Iskra ta kabel plačala že pred dvema letoma in da sodi to v komunalno ureditev, za katero je pristojen ZITR.

Pred odobritvijo je bilo potrebnih kar 22 različnih atestov in predpogledov. Med drugim so bila potrebna soglasja sanitarne inšpekcije, oddelka za požarno varnost, uprave za ljudsko obrambo, poleg vseh gradbenih seveda.

Citirana odločba komisije za tehnični pregled je dejansko priznanje za delo tehničnega sektorja, odnosno gradbenega nadzora IPS, ki sta ves čas z žilavo vztrajnostjo spremljala potek gradnje in vedno sproti posredovala, kadar se je kaj zataknilo. Za vhodni objekt v Iskrino stolpnico pa lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je šlo le za manj pomembne pomanjkljivosti, ob katerih so inšpekcijski organi lahko izdali vsa soglasja. Objekt je bil dovršen do dneva natanko in uporabno dovoljenje je veljalo že s tem dnem.

Namenu bo izročen 9. 4. 76 tako, da bodo 12. 4. gostje lahko že prihajali na poslovne obiske s Trga revolucije.

Vsi posnetki v prilogi so delo Toneta

Podržaja iz Marketinga Iskra Commerce

ORGANIZACIJA VHODA IN IZHODA V PPC Z DOGRADITVIJO VHODNEGA OBJEKTA

Z dograditvijo vhodnega objekta, so doseženi pogoji za pričetek poslovanja glavne recepcije v vhodnem objektu, kar upošteva faktorje družbene samozaščite ter red in disciplino, ki mora vladati v vsaki dobro organizirani delovni organizaciji. Glavni vhod začne delovati z 12. 4. 76. Z njegovo otvoritvijo začnejo veljati naslednja nova določila:

1.) Vhod — izhod za zaposlene v PPC vsak delovnik:

Prihodi in odhodi v obdobju premakljivega delovnega časa so kot doslej iz Veselove ulice skozi K/I.

Službeni izhodi in prihodi z delovnimi izkaznicami oziroma dovolilnicami, predčasni odhodi z dela in osebni opravi z dovolilnicami v času obvezne prisotnosti na delu so (po novem) skozi glavni vhod mimo glavnega receptorja v vhodnem objektu. V tem časovnem obdobju vhod v K I. ne bo obratoval.

Kdaj bo odprt vhod iz Veselove ulice? vhod K I odprt: od 6,00 — 7,30 in od 13,30 — 17,00

vhod K I zaprt: glavni vhod odprt od 7,30 — 13,30

Med 0 — 6,00 in 17,00 — 24,00 je vstop skozi K I dovoljen le zaposlenim v PPC, ki imajo ustrezna dovoljenja, na podlagi izkaznic ali posebnih dovoljenj.

Z delovnimi izkaznicami je prav tako dovoljen vstop skozi K I dežurnim službam v PPC, v dela prostih dnevih, nedeljah in praznikih.

2.) Vhod — izhod za obiskovalce v PPC vsak delovnik:

Prihodi in odhodi obiskovalcev v PPC: — zaposlene osebe v drugih delovnih organizacijah ZP Iskra (izven PPC), — poslovni partnerji iz delovnih organizacij v SFRJ in poslovni partnerji iz inozemstva — so v obdobju celotnega delovnega časa v PPC od 6,30 — 17,00 skozi glavni vhod s ploščadi na Trgu revolucije, mimo glavnega receptorja v vhodnem objektu. Morebitni prihodi in odhodi obiskovalcev v PPC od 17,00 do 21,00 — le v primerih, če bo to dogovorjeno in organizirano za razne sestanke, seje ipd. — so skozi K I (Veselova ulica).

Kdaj bo odprt vhod s ploščadi Trga revolucije?

vhod glavni odprt: od 6,30 — 17,00 vhod glavni zaprt: vhod K I odprt: od 17,00 — 21,00

Med 0 — 6,30 in 21,00 — 24,00 obiskovalci v PPC nimajo pravice vstopa v objekt. To isto velja za dela proste dni, nedelje in praznike.

3.) Poslovanje glavne recepcije v vhodnem objektu PPC

Aktivnosti, ki zadevajo glavno recepcijo in jih morajo upoštevati zaposleni v PPC, kot tudi obiskovalci v PPC so naslednje:

a) za zaposlene v PPC

- nadzor nad službenimi izhodi in prihodi z delovnimi izkaznicami, oz. dovolilnicami, predčasnimi odhodi z dela in morebitnimi osebnimi opravi z dovolilnicami v času obvezne prisotnosti na delu od 7,30 do 13,30. Vsi zaposleni v PPC so dolžni izročiti glavnemu receptorju ob izhodu dovolilnice, oz. upravičevati izhod in vhod z delovnimi izkaznicami, kot je to zajeto v poslovniku za delovne izkaznice v PPC. Morebitne službene izhode in prijede med 6,00 do 7,30 in 13,30 do 15,00 nadzira receptor v K—I.
- pozivanje zaposlenih v PPC za sprejem obiskovalcev, s katerimi opravijo poslovni razgovor v govorilnicah v vhodnem objektu in za spremstvo tujih obiskovalcev za vstop v stolpnico,
- posredovanje internih telefonskih pogovorov med zaposlenimi v PPC, ki opravljajo poslovne razgovore v govorilnicah vhodnega objekta in njihovimi matičnimi organizacijskimi enotami znotraj PPC,
- nadzor nad redom in opozarjanje zaposlenih v PPC za pridrževanje reda in discipline v vhodnem objektu,
- občasno preverjanje identitete lastnikov delovnih izkaznic zaposlenih v PPC.

b) za obiskovalce PPC

- osnovna funkcija glavne recepcije je sprejem in usmerjanje obiskovalcev PPC. Receptor vsakega obiskovalca nagovori; iz razgovora ugotovi ali naj obiskovalca usmeri v organizacijsko enoto oziroma k zaposlenemu v stolpnico, ali pa ga usmeri v govorilnico v vhodnem objektu, kjer bo obiskovalec opravil poslovni razgovor z zaposlenim v PPC (tega receptor nato telefonično pokliče). V govorilnicah vhodnega objekta obiskovalci opravljajo kraje in manj pomembne poslovne razgovore; v primeru če zaposleni v PPC po sprejemu ugotovi potrebo za povabilo obiskovalca v stolpnico, velja

- za tak vstop obiskovalca režim vhoda naveden v naslednji alineji,
- glavni receptor od vseh obiskovalcev, ki jih usmeri v stolpnico, vljudo zahteva njihove osnovne podatke in organizacijske enote oz. zaposlene v PPC h katerim so namenjeni. Podatke evidentira na posebnem obrazcu. (V pripravi je evidenčna kartica s predtiskanimi podatki v dveh jezikih, ki jo bodo obiskovalci sami izpisovali po navodilu receptorja. Le-ta bo nato služila tudi za elektronsko obdelavo statistike obiskovalcev),
- glavni receptor vsem obiskovalcem, ki jih usmeri v stolpnico izroči značko „obiskovalec“; obiskovalci iz drugih organizacijskih enot ZP Iskre (izven PPC) dobijo modre značke, ostali poslovni partnerji pa rdeče značke. Receptor opozori obiskovalce, da morajo nositi značke vidno pripete ves čas obiska v PPC; ob izhodu receptor zahteva od obiskovalcev obvezno vrnitev značk,
- inozemske obiskovalce usmeri glavni receptor v stolpnico izključno le v spremstvu zaposlenega v PPC, če le-ta ni prisoten že pri samem prihodu tujega obiskovalca, receptor telefonično obvesti željeno osebo, za sprejem v recepciji.

c) druge naloge glavne recepcije

- posredovanje informacij o organizacijskih enotah ZP Iskra obiskovalcem v PPC (lokacije, naslove, telefonske številke, proizvodni program idr.),
- sprejem in oddaja ter čuvanje garderobe obiskovalcev,
- seznanjanje s programom zasedenosti sejin dvoran in usmerjanje obiskovalcev v PPC v zadevno sejno dvorano,
- prodaja žetonov za posluževanje s kavo in napitki obiskovalcev, ki ostanejo v govorilnicah vhodnega objekta (avtomat bo na voljo v jedru vhodnega objekta),
- vključevanje, izključevanje in daljinsko upravljanje avtomatiziranih vhodnih vrat glavnega vhoda v PPC,
- preprečevanje vstopa in ukrepanje proti nepoklicanim osebam v PPC,
- budno nadziranje in ukrepanje glede osebne, požarne in splošne varnosti v vhodnem objektu PPC.

ISKRA POSLOVNE STAVBE
Organizacijski biro

Obiskali smo Industrijo telekomunikacij, TOZD Vega, Ljubljana

(Nadaljevanje s 4. strani)

Nabavljanje materiala in surovin, ki ga potrebujejo za svojo proizvodnjo, se opravlja na nivoju branžne organizacije — so ena od TOZD s skupnim žiro računom v branži Elektromehanike. Menijo pa, da jim plačevanje nabavljenega materiala ne bo povzročalo večjih težav.

SINDIKAT

Po sprejetju ustave je sindikalna organizacija TOZD Vega organizirala živahno aktivnost na področju samoupravnega sporazumevanja, za kar so sprejeli vso iniciativo znotraj in zunaj ZP Iskra.

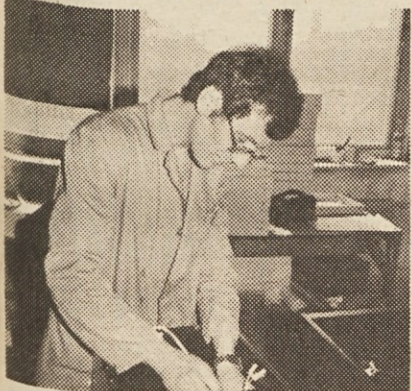
Janez Rupar dela na avtomatu za izdelovanje epruvet.

Njihov sindikat je bil eden prvih, ki je pristopil k realizaciji sklepov kongresa sindikatov SRS. V njihovi TOZD deluje pet sindikalnih organizacij, ki združujejo interese na nivoju izvršilnega odbora. Predvsem si želijo, da bi delo sindikata prišlo neposredno do vsakega posameznika.

Program za letošnje leto še ni konkretiziran, seveda pa je rdeča nit in osnovna naloga družbena aktivnost. Program imajo v splošnem že sestavljen, vendar pričakujejo, da točnejše določbe pripravijo v sodelovanju z ustreznimi občinskimi strokovnimi organi.

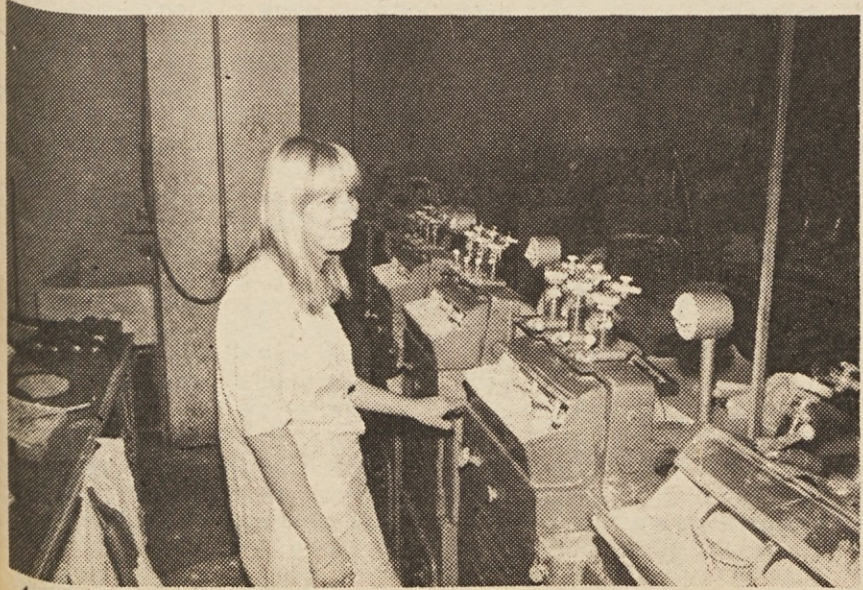
Za nemoteno delo sindikata je velika ovira neusklajeno delo na realaciji Ljubljana — Kranj — Vega. Posledica tega — in pa seveda dejstvo, da zaradi pomanjkanja proizvodnih surovin tega niso uspeli izvesti prej — je tudi dejstvo, da so delovno soboto za medicino opravili šele pred kratkim.

Želijo si tudi boljše povezati z de-

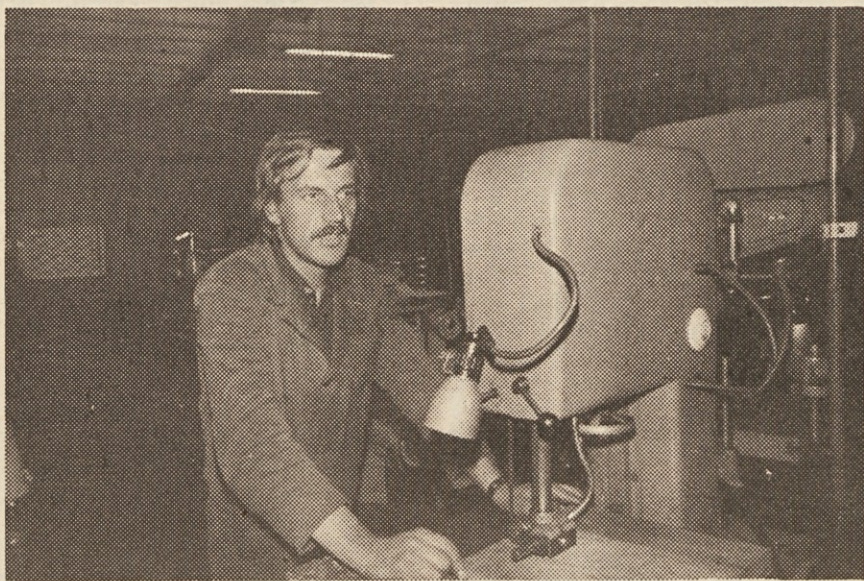

Videoskop A4 montira Valentin Cunder.

lom mladine, ki pa žal še ni dovolj organizirana. Vzrok temu so bili predvsem problemi z nelikvidnostjo, s katero se je otepala ta TOZD.

Andreja Kežar polira leče na stroju PM-2.

Na tračni žagi dela Franc Šinkovec, sicer pa je vnet in dober smučar.

ŠELE DVE LETI V ZP ISKRA

Prvega januarja 1974 se je obsežni mreži temeljnih organizacij združenega dela, ki sestavljajo združeno podjetje Iskra, priključila tudi nekdanja tovarna optičnih in steklopihaških izdelkov Vega. Glede na svoj proizvodni program delujejo v sklopu branžne organizacije Elektromehanika in sicer v branži merilno — regulacijske tehnike.

S priključitvijo v ZP so zagotovili socialno varnost vseh zaposlenih in si omogočili nemoten razvoj. Kot proizvajalec optike bodo celotnemu združenemu podjetju v perspektivi prav gotovo potrebni, njim pa bo potrebna tehnologija, ki jo razvija Iskra. Prav to pa je tudi tisto, kar jim je v prejšnjem obdobju zlasti manjkalo.

Kompleten izvoz na konvertibilno tržišče — misljena so avdivizuelna sredstva — teče preko ekskluzivnega kupca, angleške firme Paul Plus, s

Filip Klun brusi pipe.

katero so pogodbeno vezani že leto in pol. Pred priključitvijo Iskri jim je ta pogodba omogočala izvoz na konvertibilna tržišča, ker pač niso imeli sredstev — za raziskavo tržišč. Zdaj pa jih ta posredniški odnos samo še ovira in predstavlja dodaten prispevek že tako dovolj nizkim proizvodnim ocenam. Največja težava je plačevanje kompletnega izvoza v angleških funtih. Lanska devalvacija angleške valute jim je prinesla milijon dinarjev izpada dohodka. Po letošnjem 20 % dvigu lanskih izvoznih cen pa je zopet sledila 7 % devalvacija funta. To je zahtevalo takojšnjo akcijo, ki je temeljila na dviganju cen.

Izvoz na zahodna tržišča poteka delno v obliki kooperacije s firmo Liesegang. Teče že vrsto let, predmet kooperacije pa je izdelovanje optičnih elementov s strani Vege in dobave

Objektive struži Ludvik Kutin.

mehanskih elementov za avtomatske diaporojektore s strani Lieseganga.

Podobno kooperacijsko pogodbo so lani sklenili tudi s francosko firmo Lara. Vega prodaja optične elemente, od francoskih partnerjev pa kupuje mehanske in elektronske dele za proizvodnjo kasnetnih kinoprojektorjev.

Stane Fleischman

RAZGOVOR Z MARJANOM JAPLJEM, DIPL. ING., VODJA SEKTORJA ZA PODROČJE SEV.

Iskra je do letos sodelovala s SEV predvsem v obliki kooperacije in s čistim uvozom. Lani smo dosegli doslej največji uspeh, saj smo izvozili za preko 13 milijonov dolarjev, to je za 40 % več kot leto poprej.

Kje so vzroki za tak uspeh?

Uspeh pripisujemo dolgoročnemu sodelovanju na kooperacijskih in specializacijskih pogodbah. To velja za področja, kjer so kooperacije možne — šibko področje so tu elektronske komponente, kjer v okviru kooperacijskih pogodb slabše uspevamo; kajti v zadnjem času so tudi v okviru SEV izgradili svoje kapacitete.

Kakšna je ocena izvoza po posameznih področjih?

Koncept SEV dežel pri osnovnih določilih izdelkov je: začeti delati finalni proizvod in dograjevati proizvodno sestavnih delov, zato je potreba po delih pri novi investiciji. Tako bo na primer pri izgradnji barvne televizije velika potreba elektronskih elementov.

Na področju elektronskih elementov imamo možnosti predvsem na zahtevnih področjih z uvedbo nove tehnologije in novih izdelkov.

Na področju telekomunikacij, kjer se nam odpirajo možnosti, da se z novim sistemom metaconte enakovredno kosamo z ostalimi partnerji zahoda. Menim, da bo nova pogodba o prodaji metaconte 10 C v Moskvo, za seboj potegnila še nekaj projektov; na primer razširitev M-10 C za Moskvo za 40 %, imamo pa tudi razgovore s partnerji ostalih dežel.

S področja široke potrošnje imamo sodelovanje s Teslo in Praga Union ČSSR. Ker smo s programi široke potrošnje nekompletni — desortirani in vezani istočasno z našim kooperacijskim sodelovanjem z zahodom so naši izdelki predragi. Istočasno pa je direktni nakup od našega partnerja z zahoda veliko ugodnejši.

Področje avtoelektrike zajema sodelovanje v okviru kooperacije na področju osebnih avtomobilov s POLMOT — Poljska. Poleg izvoza Citroena in Renaultu je na vidnem mestu izvoz avtoelektrike za težka vozila

Utrinki iz leipziškega sejma

RAZGOVOR Z VODJO UVOZA S PODROČJA SEV TOVARNIŠICO METKO CENERJEVO

Prav zato, ker je bila Metka Cenerjeva na leipziškem sejmu videti tako poslovno suverena, sem jo naprosila za odgovore na nekaj vprašanj.

Pri nas zelo veliko govorimo o izvozu, o tem koliko smo dosegli izvoz, koliko naj bi ga še povečali. Vse manj govorimo o uvozu, o gibanjih na uvoznem tržišču. Vi ste šef uvoza za področje SEV. S kakšnimi težavami in problemi se srečujete, oz. kje se vam kaže največ dela?

„Na področju SEV imamo skrb kar dovolj, tudi z uvozom, ali predvsem z njim. Gre namreč za to, da moramo uvoz vezati z izvozom. Dokler pa je trend, da se čim več izvozi, in izvažajo se lahko le tedaj, če je dovolj tudi uvoza, saj gre v glavnem za vezane posle — skrbimo, da bi uvažali čim več izdelkov, ki so nam res nujno potrebni. Vendar pa uvoz iz Vzhoda niso želele restrikcije tako kot uvoz iz Zahoda. Vendar pa gre pri vsem še za to, da se srečujemo predvsem s problemi v zvezi z njihovim planskim gospodarstvom. To pa pomeni, da moramo uskladiti naše želje z njihovimi možnostmi. Pri tem vsi ti problemi še posebej veljajo za Vzhodno Nemčijo.“

Z Vzhodno Nemčijo smo v glavnem vezani le s kooperacijskimi pogodbami. omenjate pa, da so vendarle tod tudi problemi. Ali bi hoteli natančneje razložiti?

Pri kooperacijskih poslih je asortiman že vnaprej določen in kompletni uvoz za dobo, ki je podpisana, teče v okviru pogodbe. S težavami se srečujemo tako pri kvantiteti kot pri kvaliteti. Vendar se s pametnimi dogovori vedno da nadomestiti slabe izdelke z novimi. Vsako reklamacijo lahko uveljavljamo in dobimo zanjo tudi primerno odškodnino.

Metka Cener, dip. ing. in Fedor Gregorič, dipl. ing., direktor TOZD SVN v našem paviljonu v Leipzigu.

na področje Romunije.

Sodelovanje v obliki kooperacij oziroma specializacij zahteva precej naporov ter mora temeljiti na dolgoročni osnovi. Pri tem si ne smemo dovoliti, da se menjava omeji samo na naše potrebe, temveč moramo zadovoljiti partnerja v celoti, kajti s tem smo prevzeli v celoti njegove obveze, tako po sortimentu kot po količinah.

Kako vplivajo jugoslovanski pozitivni predpisi na pospeševanje kooperacijskega sodelovanja?

Naši predpisi o kooperacijah praktično bolj zavirajo kooperacijsko sodelovanje kot pospešujejo; začeni od uvozne-izvoznih dovoljenj in stimulacije, ki je praktično ni. Podobno to velja za NDR, ki ne pristaja na plačila preko kontokorentnega računa. Pri direktnem izvozu dobi izvoznik kredit za pripravo proizvodnje ter še izvozni kredit, medtem ko v okviru kooperacijskega izvoza samo enega. Čeprav gredo kooperacijski posli preko konzorcija bank, nam do sedaj še ni uspelo dobiti kredita za pospeševanje kooperacij iz tega naslova.

Pomembno vlogo pri našem izvozu imajo tudi organi PKJ in SSST. Ti tudi odločajo o vsebini bilateralnih blagovnih list. Osnovno vodilo pri tem bi morali biti dolgoročni usmeritev naše industrije s posebnim ozirom na

Veliko slišimo o birokraciji v zunanji trgovini — predvsem pri izvozu.

Ali se tudi vi, na področju uvoza, srečujete s temi težavami?

Vsi, uvoz in izvoz, imamo na tem področju isto bolezen — birokracijo. Res pa je, da posli z Vzhodom zahtevajo mnogo večjo sistematizacijo in evidenco poslov, kot posli z drugimi tržišči, in je zato ta birokracija do neke mere celo nujna, saj bi brez nje, brez večkrat zapisanih in vpisanih podatkov pogosto izgubili rdečo nit.

Kakšne so vaše izkušnje na področju sodelovanja z Vzhodno Nemčijo?

„Malo časa sem pri podjetju — na tem delovnem mestu pa sem šele dobrega pol leta — vendar so mi posli z NDR povsem domači in poznani. Sodelovanje z NDR se mi zdi animivo. Sicer pa je delo tod že prej teklo — morda ne povsem tako kot bi moralo. Ta način dela imam rada, saj me težave pri poslu, ki je dinamičen, privlačijo.“

Ste ena izmed redkih žensk — še sploh na vodilnem delovnem mestu — ki smo jih srečali na velesejmu. Ker pa je pravkar minilo leto žensk, in ker je žensko vprašanje le še vedno aktualno, me zanimajo vaše izkušnje na vodilnem delovnem mestu. Ali menite, da je ženska v našem kolektivu moškemu res že povsem enakovredna in enakovredna — tako v delu kot pri uspehu in pri znanju le tega?

Menim, da ženska po naravi enakovredna moškemu ne bo. To je že naravno pogojeno. Vendar pa moškim kolegom zamerim, da se mora ženska na položaju stoddostno bolj angažirati kot moški, poleg tega pa jo vsi gledajo predvsem kot žensko, šele potem kot delovnega kolega. To mene sicer ne moti. Vem pa, da smo ženske pri svojem delu bolj vztrajne in pedantne kot moški.

Sicer pa je med nami zakoreninjen tudi „super mož“!

mak

prioriteto panog po stopnji vloženega dela. Dosedanja praksa nikakor ni v skladu s tem, ampak se omejuje na sprotno reševanje problematike ter je podrejena politiki bilateralnega partnerja (izvoz surovin!).

Kakšno je stališče proizvajalcev do izvoza v SEV?

Vse preveč se zanašamo na to, da je tržišče SEV nepokrito in s tem imamo možnosti plasmana naših izdelkov. Res je, da obstaja še vedno deficit, vendar je to možno nadomestiti samo s protinakupi. Včasih, ko smo že sklenjene pogodbe stornirali v korist našega izvoza na zahod so že zdavnaj minili.

Vzroki za takšno ravnanje?

Ljudje so utrujeni in preobremenjeni, občutek za usmeritev v dolgoročne orientacije pa zahteva potrpljenje in čas. Ta preobremenjenost se kaže velikokrat tudi zato, ker se veliko stvari rešuje po trenutnem navdihu, ne glede na dolgoročne posledice take odločitve. S prenosom tržne funkcije v branžne organizacije se je tudi teža sodelovanja prenesla na TOZD, oz. branže. Odgovornost in zmožnost razširitve sortimenta je torej v veliki meri odvisna od proizvajalca, to je od sposobnosti povečanega plasmana na domačem trgu.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Obvestilo

Klub štipendistov ZP Iskra prireja 16. 4. ekskurzijo na Dolenjsko (ogled Iskrinih tovarn v Semiču, Sentjerneju in Kostanjevici). Prijave sprejema in natančne informacije daje Služba štipendiranja, Prešernova 27, Ljubljana.

Vabljeni!

DOPUSTI — DOPUSTI

ALI STE SE ŽE ODLOČILI, KJE BOSTE LETOS LETOVALI

ČE SE ŠE NISTE ODLOČILI, KJE BOSTE LETOS PREŽIVELI VAŠ PREPOTREBNI DOPUST — POTEM PRISLUHNITE NAŠEMU NASVETU IN NE BO VAM ŽAL.

Počitniška skupnost ZP Iskra je v sodelovanju s potovalno agencijo INEX, v Ljubljani — pripravila za vas vrsto zanimivih in poceni počitniških paketov v domovini in na tujem.

Počitniški paketi so na voljo skozi vso letno sezono od junija do oktobra na Jadranu in od maja do oktobra v Tuniziji in Grčiji. Cene za posamezne pakete so različne, vendar zelo ugodne in vsebujejo:

prevoz z najmodernejšimi reaktivnimi letali DC-9 INEX ADRIE, letališke pristojbine
avtobusne prevoze na in z letališč
polne pensije
turistično pristojebino.

V vseh letoviških krajih bo prisoten naš predstavnik, ki bo skrbel za vaše dobro počutje in za organizacijo izletov.

I. Ob JADRANSKI OBALI boste lahko preživeli svoje počitnice v KAŠTELAH pri Splitu, na OTOKU ČIOVO, v KUKLIJICI na OTOKU UGLJANU, v PIROVCU pri Zadru ter v TIVTU in na OTOKU CVETJA v Črnogorskem Primorju. Namestitev je v hotelih visoke B kat. ali zasebnih sobah A kategorije.

KUKLIJICA

je majhno ribiško mesto s 1.700 prebivalci, leži na vzhodnem delu otoka Ugljan, oddaljeno samo 12 km od Zadra. Letovišče Kukljica ima zelo dobre, stalne ladijske in trajektne zveze s kontinentom, poznano je po čistem morju in lepo urejenih plažah. V Kukljici bodo naši gostje nastanjeni v hotelskem naselju ZELENNA PUNTA — bungalovskega tipa B kat., ki je nameščeno v borovem gozdu v neposredni bližini plaže. Sobe imajo lastne sanitarije, toplo in mrzlo vodo, centralna restavracija je klimatizirana.

Cena paketa: skupno z avionskim prevozom

	odrasli		otroci 4 — 10 let	
	24/5—1/7 2/9—23/9	1/7—2/9	24/5—1/7 2/9—23/9	1/7—2/9
8 dni	1.850,00	2.100,00	1.450,00	1.700,00
15 dni	3.250,00	3.600,00	2.600,00	2.900,00

Pod približno enakimi pogoji je možno letovanje še v Pirovcu Šibenškem primorju, v KAŠTELAH pri Splitu in na otoku ČIOVO

OTOK CVETJA

(Ostrvo cvijeća) je majhen s kopnim povezan otoček v Kotorskem zalivu blizu Tivta. Hotel, v katerem bodo nastanjeni naši gostje je A-kategorije in razpolaga s 300 ležišči v 75 vilah. V vseh sobah je tekoča topla in hladna voda, zraven kopalnica in WC. Zaradi posebne konfiguracije zemljišča imajo vse sobe pogled na morje. Gostom so na razpolago razna igrišča (tenis, mini-golf). Bujna mediteranska vegetacija je otok spremenila v nepozabno oazo lepote in miru, zato tudi hotelsko naselje šteje med najbolj zanimive in najlepše na Jadranu.

Cene počitniških paketov po osebi: skupno z avionskimi prevozi

Čas bivanja	Št. dni	odrasli	do 2 let	otroci 2—7 let z lastno posteljo	brez lastne postelje 7—12 let
junij	8	2.380,00	250,00	1.720,00	1.430,00 imajo 150,00
septemb.	15	4.210,00		3.040,00	din popusta
julij	8	2.550,00	250,00	1.820,00	1.500,00 na cene
avgust	15	4.500,00		3.240,00	2.400,00 odraslih

TIVAT — Črnogorsko primorje

Naši gostje bodo nastanjeni v hotelu KAMELIJA, ki se nahaja v hotelskem naselju Kamelija — Park blizu Tivta. Gre za sodoben gostinski obrat B-kategorije. Vse sobe (dvo in triposteljne) imajo lastno kopalnico (tuš ali kopalno kad) in WC. Hotel leži na obali, ob njem sta dva bazena (za odrasle in otroke) in igrišča (odbojka, namizni tenis). Vsak večer vas bo zabaval plesni orkester.

Cene počitniških paketov po osebi: skupno z avionskimi prevozi

čas bivanja	število dni	odrasli	do 2 let	otroci 2—7 let z lastno posteljo	brez lastne postelje 7—12 let
Junij	8	2.060,00	200,00	1.460,00	1.270,00 imajo 150,00 din
sept.	15	3.520,00		2.560,00	1.970,00 popusta na ceno
julij	8	2.220,00	200,00	1.610,00	1.350,00 odraslih
avgust	15	3.840,00		2.820,00	2.150,00

OPOZORILO: Izmene so vsak ponedeljek — odhod iz Ljubljane jutraj.

(glej okvir v 4. in 5. koloni)

ŠIROKA POTROŠNJA, TOZD

MONTAŽA IDRIJA

Delo mladih

Mladinska organizacija temeljne organizacije v Spodnji Idriji je znana po živahnem delu že leta nazaj. Lani so delo zastavili zelo živahno pod mentorstvom družbenopolitičnega delavca tovariša Didiča, ki pa je žal umrl v prometni nesreči. Novi mentor ing. Lapajne je svetoval vrsto političnih, kulturnih in športnih akcij, ki so jih delovno vodstvo in člani dobro izpeljali.

Tako so se lotili najpomembnejše naloge — izobraževanja. Poleg dopolnilnega šolanja (strokovnega kadra manjka v tovarni) so organizirali široke in poglobljene akcije za dokončanje osemletke. Ugotovili so, da ima 60 delavk nedokončano osemletko, zato so organizirali pri Delavski univerzi poseben razred, kjer je vpisanih 25 Iskrašev.

Ena izmed aktivnih mladink — Marija Velikanje.

Poslušali so tudi vrsto predavanj s področij družbenopolitičnih in samoupravnih usmerjanj. Nekaj predavanj je bilo tudi s poljudnoznanstveno vsebino, saj se vodstvo mladine zaveda, da je le razgledan mladinec lahko dober mladinec. Trenutno nekaj mladincev obiskuje večerno politično šolo v Idriji.

Kulturna akcija je organizirala vrsto proslav, tako za osmi marec, za dan borca so organizirali pohod na Vojsko, kjer so počastili padle s krajšim ustreznim programom. Tudi zabavno delo ni pozabljeno. Pozimi lani so organizirali plesne vaje v Spodnji Idriji. Poleg tega so spremljali vse kulturno znane dogodke.

Ob smrti Iva Andriča so počastili njegov spomin, spomnili so se Prešernovega dne in še nekaterih kulturnih velikanov.

Pred leti smo že pisali, da so Idrijski mladinci urejali udamiško okolico tovarne in pripravljali teren za športno dejavnost. Zdaj pa imajo v načrtu dokončno ureditev okolice tovarne in po možnosti tudi fasade. Tako naj bi že na zunaj bilo vidno, da so v tovarni ljudje reda in delavci, ki se dobro počutijo.

Športniki so nastopili na vrsti Iskrinih, mladinskih in sindikalnih tekmovanj. Organizirali pa so tudi interno tekmovanje med oddelki in izmenami v kegljanju na Črnem vrhu. Živahno tekmovanje je zelo poživilo športno dejavnost v kolektivu.

Za osmi marec so obiskali po okoliških vaseh partizanske matere. S tem so počastili spomin in materam pokazali, da niso pozabili junaške preteklosti svojega kraja.

Seveda se ubadajo tudi s težavami. Finance jim delajo preglavice. Marsičesa bi se še lotili, pa žal brez denarja marsikaj ni izvedljivo.

FY

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektrotehniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tislo: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

RAZGOVOR S POMOČNIKOM GLAVNEGA DIREKTORJA ELEKTROMECHANIKE KRANJ LUDVIKOM KUHAJEM

V razgibanem vrvenju leipziškega sejma je bila prava pomirjajoča točka pomenek s pomočnikom glavnega direktorja Elektromehanike Kranj Ludvikom Kuhajem. Besede, ki jih je umirjeno iskal iz svojih analiz, so zvenele trdno, s tem pa se je odražala tudi poslovna gotovost nasploh in še posebej v odnosu na tehničnem sodelovanju z NDR.

„V lanskem letu je bil na ravni generalnega direktorja Iskre in VEB Carl Zeiss, Jena podpisan sporazum o poslovno tehničnem sodelovanju. Na podlagi sporazuma se je tekom lanskega in letošnjega leta pripravila pogodba o dolgoročnem sodelovanju na področju optike in elektronike, ki ima značaj kooperacijske pogodbe. Ta pogodba predvideva v petih menjavo, ki se postopno povečuje in bo dosegla v letu 1980 vrednost 2,6 milijona dolarjev v vsaki smeri. Celotna petletna pogodba pa predvideva obseg 16,5 milijona dolarjev.

V okviru te obveznosti sodelujeta na naši strani delovna organizacija Elektromehanika in sicer TOZD Vega in TOZD Horjul. Vega bo dobavljala v okviru te pogodbe firmi Carl Zeiss optične sisteme. Po zdaj dogovorjenih obveznostih so njene zmogljivosti optike zasledene za pet let in še bodo potrebne razširitve. Če pa smo hoteli obveznosti izpolnjevati popolno, bomo potrebovali še nova investicijska vlaganja v smislu razširitve zmogljivosti.“

Kako pa TOZD Elektronika Horjul?

TOZD Elektronika Horjul pa v okviru pogodbe razvija elektroniko, ki je sestavni del SPECOL — spektralni analizator v medicini. V okviru te pogodbe je predvideno, da bo v tekočem 5-letnem obdobju TOZD Elektronika iz Horjula izdelovala elektroniko za SPECOL, ki jo bo kasneje VEB Carl Zeiss Jena vgrajeval v aparature.

Predvideno je, da bo že v letu 1979 vrednost te elektronike znašala med milijon do pol drugi milijon dolarjev.

Videla sem vas na sejmju v Leipzigu. Povejte nam, prosim, ali vam je bila letošnja predstavitev Iskrinih izdelkov všeč? Ali menite, da se je Iskra ob svoji 30-letnici predstavila solidno?

Kljub začetnemu pesimizmu in težavam, ki niso kazale na najboljši uspeh, pa smo ob zaključku s klimo, ki je vladala tu, v Leipzigu, zelo zadovoljni. Z veseljem ugotavljamo, da se je VEB Carl Zeiss Jena skoraj v celoti prilagodil našim željam, zato upamo, da se bo sodelovanjem med njimi in Iskro v perspektivi razvijalo v še večjih dimenzijah kot so predvidene za to pogodbo.

mak

PAKET ZA TUNIZIJO

Prav prijetne počitnice boste lahko preživeli tudi v TUNIZIJI, prijazni deželi na „črnem“ kontinentu. Letoviška kraja HAMMAMET in SOUSSE sta znana po izredno ugodni klimi, lepih peščenih plažah in predvsem po kristalno čistemu morju.

Zabave, folklornih prireditev, izletov v zgodovinsko znamenita mesta in v Saharo — je v tej deželi na pretek. Namestitev je v hotelih A in B kategorije, kateri nudijo gostom veliko udobje.

GENE POČITNIŠKEGA PAKETA SO ZA IZBRANI HOTEL IN ČAS BIVANJA NASLEDNJE

HOTEL EL BOUSTEN — HAMMAMET

Št. dni:	TERMINI:	ODRASLI:	OTROCI: 2—10 let	OTROCI: do 2 let
8 dni	12.4. — 29.6.	2.780,00	2.360,00	400,00
8 dni	30.9. — 28.10.	2.780,00	2.360,00	400,00
8 dni	29.6. — 30.9.	3.000,00	2.520,00	400,00
15 dni	12.4. — 19.6.	4.280,00	3.430,00	715,00
15 dni	30.9. — 28.10.	4.280,00	3.430,00	715,00
15 dni	29.6. — 30.9.	4.700,00	3.750,00	715,00

HOTEL CONTINENTAL — HAMMAMET

Št. dni	TERMINI	ODRASLI	OTROCI 2—10 let	OTROCI do 2 let
		DIN	DIN	DIN
8 dni	12.4. — 29.6.	3.350,00	2.730,00	400,00
	30.9. — 28.10.	3.350,00	2.730,00	400,00
8 dni	29.6. — 30.9.	3.570,00	2.900,00	400,00
15 dni	12.4. — 29.6.	5.430,00	4.170,00	715,00
15 dni	30.9. — 28.10.	5.430,00	4.170,00	715,00
15 dni	29.6. — 30.9.	5.850,00	4.500,00	715,00

HOTEL SOUSSE PALACE — SOUSSE

8 dni	12.4. — 29.6.	3.050,00	2.670,00	400,00
8 dni	30.9. — 28.10.	3.050,00	2.670,00	400,00
8 dni	29.6. — 30.9.	3.270,00	2.740,00	400,00
15 dni	12.4. — 29.6.	4.750,00	3.780,00	715,00
15 dni	30.9. — 28.10.	4.750,00	3.780,00	715,00
15 dni	29.6. — 30.9.	5.150,00	4.080,00	715,00

V ceni naših počitniških paketov, ki so z oziroma na hotelsko namestitev NAJCENEJŠI na jugoslovanskem tržišču, je vračunano:

— prevoz z letalom DC-9 na relaciji LJUBLJANA—TUNIS—LJUBLJANA

— letališka taksa na letališču Brnik in Tunis
— avtobusni transfer z letališča Tunis do izbranega hotela in obratno
— avtobusni transfer z letališča Brnik v Ljubljano
— 7 oz. 14 polnih pensionov v izbranem hotelu in dve večerji v letalu
— turistična taksa
— organizacijski stroški.

OPOMBA: Otroci do 2 let nimajo pravice do svojega sedeža v letalu, prav tako tudi ne do pensionskih obrokov — morebitne gostinske storitve plačajo starši neposredno v hotelu. OTROCI od 2 let — 10 let imajo v letalu svoj sedež in svojo posteljo v hotelu

POČITNIŠKI TERMINI

Št. leta	8 dni	15 dni	Št. leta	8 dni	15 dni
1.	12.4. — 19.4.	12.4. — 26.4.	15	20.7. — 27.7.	20.7. — 03.8.
2.	19.4. — 26.4.	19.4. — 03.5.	16	27.7. — 03.8.	27.7. — 10.8.
3.	26.4. — 03.5.	26.4. — 10.5.	17	03.8. — 10.8.	03.8. — 17.8.
4.	03.5. — 10.5.	03.5. — 17.5.	18	10.8. — 17.8.	10.8. — 24.8.
5.	10.5. — 17.5.	10.5. — 24.5.	19	17.8. — 24.8.	17.8. — 02.9.
6.	17.5. — 24.5.	17.5. — 31.5.	20	24.8. — 02.9.	24.8. — 09.9.
7.	24.5. — 31.5.	24.5. — 07.6.	21	02.9. — 09.9.	02.9. — 16.9.
8.	31.5. — 07.6.	31.5. — 14.6.	22	09.9. — 16.9.	09.9. — 23.9.
9.	07.6. — 14.6.	07.6. — 21.6.	23	16.9. — 23.9.	16.9. — 30.9.
10.	14.6. — 21.6.	14.6. — 29.6.	24	23.9. — 30.9.	23.9. — 07.10.
11.	21.6. — 29.6.	21.6. — 06.7.	25	30.9. — 07.10.	30.9. — 14.10.
12.	29.6. — 06.7.	29.6. — 13.7.	26	07.10. — 14.10.	07.10. — 21.10.
13.	06.7. — 13.7.	06.7. — 20.7.	27	14.10. — 21.10.	14.10. — 28.10.
14.	13.7. — 20.7.	13.7. — 27.7.	28	21.10. — 28.10.	

(Nadaljevanje na 11. strani)

Skladišča — neodkrita področja

O različnih službah od razvoja pre ko produkcije in komerciale prece, pišemo. Zadaj za vsem tem pa se skriva množica ljudi in dejavnosti, ki skrbijo za manj vidne, pa zelo važne funkcije v procesu gospodarjenja. Tako področje so gotovo tudi skladišča. Obiskal sem skladišči Iskre — široke potrošnje v Hrastju in v Ljubljani na Masarykovi. Od vtisov in števil bi se mi skoraj zavrtelo v glavi. Samo ta branža vodi knjigovodsko 38 skladišč na 15 lokacijah, raztresenih od Sežane preko Krasa, Ljubljane, Polhovega Gradca, Mengša, Podpeči do Hrastja pri Kranju. Na kartoteki vodijo 7840 artiklov, končnih izdelkov in rezervnih delov. V službo skladišč in ekspedita, kakor pove že ime, spada tudi odprema robe. Tako so lani odpremili 25.000 pošiljk. To je približno 4500 kamionov izdelkov ali 16 kamionov dnevno. Mišljeni so polni 5-tonski tovornjaki. Robo pošiljajo po železnici, s kamioni in po pošti. Samo po pošti pošljejo 25 pošiljk dnevno ali približno 660 paketov na leto.

V skladiščih v Hrastju so ubran delovni timi.

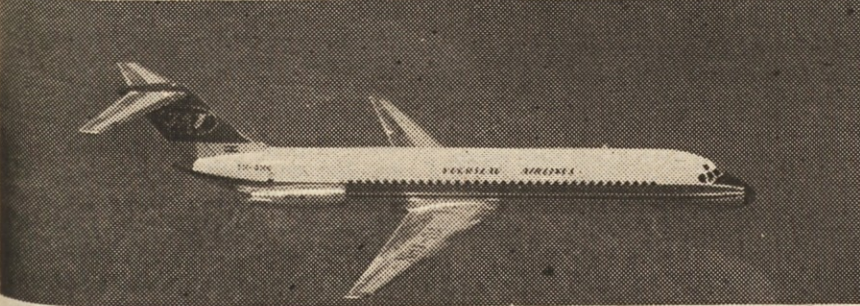
Skupne skladiščne površine imajo 12000 kvadratnih metrov. Vse prostore imajo najete še kar poceni, so pa večkrat neprimerni in nepraktični. Tako sploh ne morejo uporabljati viličarjev in nimajo paletne oblike skladiščenja. Namreč vsi prostori so po večini nizki in ne dopuščajo višjega nalaganja in večjega izkoristka prostora. Vodja skladiščno-ekspeditivne službe tovariš Lovro Godec nam je povedal, da sodobno skladišče bolje in hitreje spravi isto količino robe pod streho na tri ali celo štirikrat manjši površini.

Seveda pa so ta skladišča opremljena z modernimi notranjimi transportnimi napravami, so visoka do 20 metrov in imajo tipizirano embalažo in regale. Pa vendar misli tovariš Godec, da bo nujno v bližnji prihodnosti mis-

ložnostno po lokalih, ki so pri roki, to pa je že skušnjava, da kdo spi je preveč. Tudi teh težav ne manjka. Služba rešuje tudi vrsto problemov, ki jih mi amaterji skoraj ne poznamo. Tako imajo težave z zavarovanjem tovorov, če ni embalaža železniško testirana. V tem primeru v slučajih lomov in poškodb na izdelkih železnica ne prizna nobene škode ali odškodnine. Potem so veliki problemi z uveljavljanjem odškodnine. Druga težava je ta, da železnica ne sprejema pošiljk v Hrastju na svoje kamione. Zato imajo vrsto nakladanj, prekladanj in čakanja. To pa ni poceni.

Zvedel pa sem tudi veselo novico, da se skladišča praznijo. Prve tri mesece — januar — marec — so zelo „počistili“ stare zaloge. Celo več kakor so pričakovali. To jim bo prišlo zelo prav, saj je vsa široka potrošnja v glavnem odvisna od sezone prodaje. Vsi artikli se v glavnem prodajajo septembra do aprila. Potem preko poletja pa se zaloge kopičijo za prihodnjo prodajno sezono. Tako poleti skladišča polnijo in so včasih kar na tesnem s prostorom. Vsekakor pa je dejstvo sorazmerno praznih skladišč v tej tržni situaciji zelo veselo. KF

JAT širi svoja krila

Letalske zveze so v sodobni mednarodni gospodarski menjavi postale že tako rekoč sestavni del potovanja. Zlasti v deželah, kjer valute še niso povsem konvertibilne, so domači gospodarstveniki skoraj odvisni od domačih letalskih družb in čim širše se njihova krila širijo, toliko večji je tudi manevrski prostor gospodarstvenikov.

Jugoslovanski aerotransport, ki je v svojih prvih začetkih z malimi letalci vzdrževal razen domačih zvez samo še nekaj glavnih, ali bolje rečeno tradicionalnih poti po Evropi, recimo v Pariz, je danes že kar široko po svetu priznana letalsko podjetje z vse bolj mogočno sodobno zračno floto. Pri vzpostavljanju novih zvez pa sta igrala očitno odločilno vlogo dva vidika: jugoslovanska svetovna neuvrščena politika in vse bolj živahni gospodarski stiki Jugoslavije z vsemi deželami. Tako naša letala letijo po vsej svetovni mreži centrov v Evropi, kot na primer v Francijo, ZRN, NDR, Italijo, Nizozemsko, Belgijo, Veliko Britanijo, Skandinavijo, Avstrijo, Poljsko, Češkoslovaško, Madžarsko, Bolgarijo, Grčijo, Albanijo in Sovjetsko zvezo, pa tudi na druge kontinente, zlasti v Egipt, Sirijo, Irak, Libanon, Tunizijo, Libijo, Turčijo, Indijo itd. Zanimiva novost je bila zlasti za potnike iz Ljubljane nova direktna povezava Ljubljana-Tunis-Malta. V prekoceanskem prometu je pred enim letom predstavljala pravcati podvig uvedba nove redne proge JAT na relaciji Beograd-Karachi-Singapur-Avstralija. Naši izseljenci so že dobro izkoristili to novo progo do Sidneja in Melbourne, prav bi bilo, če bi jo tudi jugoslovanska gospodarstva.

V tej luči se to pomlad odpira še ena daljna in hkrati bližnja proga, to je proga Združenih držav Amerike — kjer je stikov, osebnih in gospodarskih, še več. Od aprila dalje bodo Jatova letala letela dvakrat tedensko — v torek in soboto — iz Beograda ob 9,30 v New York, nazaj pa vsak torek in petek ob 20. uri. Za sedemurno progo bo povratna vozovnica stala okrog 12.000 din, tisti, ki bodo v Združenih državah ostali več kot 14 in manj kot 28 dni 10.700 din, od 22 do 45 dni pa bo povratna vozovnica stala le 7.700 din.

Verjetno bo ta proga zanimiva, saj so doslej naše delovne organizacije morale plačevati vozovnice svojih delavcev na takih potovanjih z drago cenimi devizami, nova, domača proga pa bo omogočila plačevanje z domačimi, dinarskimi sredstvi. Mara Ovsenik

JOŽETU NOVAKU
V SPOMIN

V torek 30. 3. 1976 nas je globoko pretresla žalostna vest, da nas je nenadno zapustil dolgoletni sodelavec Jože Novak, vodja generalnih popravil v vzdrževanju.

V času 23-letnega dela v našem kolektivu je s svojo pridnostjo in prizadevnostjo napredoval od strojnega ključavničarja do vodje delavnice.

Kruta usoda ga je iztrgala iz naše sredine prav v času največjega ustvarjalnega dela. Sodelavci ga bomo ohranili v trajnem spominu kot vestnega delavca in dobrega tovariša.

Sodelavci iz TOZD
VZDRŽEVANJE,
ELEKTROMECHANIKA

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

ANTONA TRONKARJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz tovarne TEA in drugim članom delovnega kolektiva za izraze sožalja in cvetje, še posebej pa vsem, ki ste očeta pospremili na njegovi zadnji poti

sin Avreljij

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

MARIJE HAFNER

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem Številčnika in Motorčkov v Elektromehaniki za izraze sožalja, podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

hčerka Draga Pavlin

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

FRANCA SODNIKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem na ploščatem releju — peresna linija v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč

žalujoča hčerka
Zofka Bidar

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

MIHE HVALA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Iskre — Industrije za avtomatiko, TOZD Naprave za izraze sožalja in denarno pomoč

hčerka Marija z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame

ROZALIJE HREN

se najiskreneje zahvaljujem vsem, posebno sodelavcem v SPD — Elektromehaniki za izraze sožalja in prispevke za venec

Žalujoča hči
Marija Tomažič z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube mame

FRANČIŠKE LESKOVEC

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Stikala, koordinatnega stikalnika in relejev — TOZD TEA, za podarjeno cvetje, vence in denarno pomoč. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrazili sožalje in jo spremljali na njeni zadnji poti. Še enkrat hvala vsem

žalujoči sin Janez,
hčerke Ela, Ivanka Bele in
Jožica Trogrlič

KLIMATSKA KARTA

(Nadaljevanje z 10. strani)

MESEC	najvišja dnev. temp.	najnižja noč. temp.	štev. sonč. ur dnevno	temp. morja	štev. dež. dni
MAREC	19	10	7	15	5
APRIL	22	12	9	16	4
MAJ	24	16	10	19	3
JUNIJ	28	19	11	22	2
JULIJ	30	21	12	25	1
AVGUST	31	22	11	26	1
SEPTEMBER	30	21	9	24	4
OKTOBER	27	17	8	22	4

PAKET ZA GRČIJO

Tudi sončna GRČIJA je zelo vabljiva dežela za dopustnike. Prijetno podnebje, lepe pokrajine, čisto morje, zgodovinsko bogata mesta in prijaznost domačinov uvrščajo staro Helado med najbolj privlačne dežele Sredozemlja. Naši gostje bodo nastanjeni v hotelu B. kat. v Anavissos-u, nadelež od Aten. Med bivanjem jim bomo nudili možnost zabave in izletov v najbolj zanimiva mesta ATIKE in PELOPONEZA.

POČITNIŠKI TERMINI

Štev. leta	8 dni	15 dni	Štev. leta	8 dni	15 dni
1.	06.05.—13.05.	06.05.—20.05.	13.	29.07.—05.08.	29.07.—12.08.
2.	13.05.—20.05.	13.05.—27.05.	14.	05.08.—12.08.	05.08.—19.08.
3.	20.05.—27.05.	20.05.—03.06.	15.	12.08.—19.08.	12.08.—26.08.
4.	27.05.—03.06.	27.05.—10.06.	16.	19.08.—26.08.	19.08.—02.09.
5.	03.06.—10.06.	03.06.—17.06.	17.	26.08.—02.09.	26.08.—09.09.
6.	10.06.—17.06.	10.06.—24.06.	18.	02.09.—09.09.	02.09.—16.09.
7.	17.06.—24.06.	17.06.—01.07.	19.	09.09.—16.09.	09.09.—23.09.
8.	24.06.—01.07.	24.06.—08.07.	20.	16.09.—23.09.	16.09.—30.09.
9.	01.07.—08.07.	01.07.—15.07.	21.	23.09.—30.09.	23.09.—07.10.
10.	08.07.—15.07.	08.07.—22.07.	22.	30.09.—07.10.	30.09.—14.10.
11.	15.07.—22.07.	15.07.—29.07.	23.	07.10.—14.10.	07.10.—21.10.
12.	22.07.—29.07.	22.07.—05.08.	24.	14.10.—21.10.	14.10.—28.10.
			25.	21.10.—28.10.	

CENA POČITNIŠKEGA PAKETA

Namestitev: HOTEL EDEN BEACH, visoka B kat., ANAVISSOS

PAKET	TERMIN	Odrasli din	Otroci 2—12 let din
8 dni	06.05.—27.05.	2.950	2.500
	27.05.—24.06.	3.100	2.620
	24.06.—08.09.	3.390	2.850
	08.09.—07.10.	3.100	2.620
	07.10.—28.10.	2.950	2.500
15 dni	06.05.—27.05.	4.850	3.800
	27.05.—24.06.	5.000	3.980
	24.06.—08.09.	5.300	4.200
	08.09.—07.10.	5.000	3.980
	07.10.—28.10.	4.850	3.800

V ceni počitniškega paketa je vračunano:

- prevoz z letalom DC-9 na relaciji Ljubljana—Atene—Ljubljana
- letališka pristojbina na letališčih Brnik in Atene
- avtobusni prevoz z atenskega letališča v Anavissos in obratno
- avtobusni prevoz iz Brnika v Ljubljano (pri povratku)
- 7 oz. 14 polnih pensionov v hotelu visoke B kat. in 2 hladna obroka

v letalu

- grška vstopna viza
- organizacijski stroški.

Opomba: otroci do 2 let nimajo pravice do svojega sedeža v letalu, prav tako tudi ne do pensionskih obrokov. Morebitne gostinske storitve plačajo starši neposredno v hotelu. Otroci od 2 — 12 let imajo v letalu svoj sedež, v hotelu pa svojo posteljo in polovične obroke.

TOČEN PROGRAM IN NATANČNA NAVODILA PREJME UDELEŽENEC, KO BO IZVRŠIL INFORMATIVNO PRIJAVO.

ROK PRIJAVE: je 10. 5. 1976

Po tem datumu prijave še sprejemamo, na podlagi preverjenja zasedenosti v posameznih hotelih.

PLAČILNI POGOJI:

1. Objavljeno prijavnico dosledno izpolnite in jo pošljite na naš naslov POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA — LJUBLJANA, Prešernova 27.
2. OBVEZNA AKONTACIJA, ki jo vplačate ob prijavi je: 500,00 din za počitniški paket na Jadranu 800,00 din za počitniški paket v Tunisu in Grčiji
3. Pred odhodom na dopust je potrebno ceno paketa v celoti poravnati
4. Z željo, da bi lahko odšlo na počitnice kar največje število zainteresov, omogočamo — OBROČNO ODPLAČEVANJE s tem, da udeleženci vplačajo do odhoda 50 % vrednosti počitniškega paketa, preostanek pa na podlagi ustrezne kreditne pogodbe, v dveh zaporednih obrokih, vendar najkasneje v 60 dneh, računajoč od dneva odhoda na počitnice.

PRIJAVE SPREJEMA:

POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA — Prešernova 27, Ljubljana, Tel. 24-926 — (Marjeta Podlesnik).

Prvomajski izleti — prvomajski izleti

Samoupravna interesna skupnost za rekreacijo in oddih delavcev Iskre (ISKRA — POČITNIŠKA SKUPNOST) je v sodelovanju s POTOVALNO AGENCIJO INEX — LJUBLJANA - pripravila vrsto zanimivih potovanj v inozemstvo.

TUNIZIJA

29. 4. — 3. 5. 1976

Za prvomajske praznike vas vabimo na izredno zanimiv 5-dnevni letalski izlet v TUNIZIJO po naslednjem programu:

(Nadaljevanje na 12. strani)

1. dan: 29. 4. 1976

Zbor udeležencev na brniškem letališču ob 20.00 uri. Po opravljenih obmejnih formalnostih polet letala ob 21.10 v Tunis (hladni obrok v letalu). Po pristanku na letališču v Tunisu ob 22.50 avtobusni prevoz v hotel. Namestitvev in prenočišče.

2. – 5. dan

POLNI PENSIONI. Prosti čas za počitek, kopanje, sprehode, drobne nakupe in zabavo.

Po želji bomo priredili izlete v KAIROUAN, TUNIS, KARTAGINO, SAHARO in druge zanimive kraje.

5. dan: 3. 5. 1976

Po večerji prevoz na letališče v Tunis in ob 22.40 polet letala v domovino (hladni obrok v letalu). Pristanek na brniškem letališču ob 00.30, nato še avtobusni prevoz v Ljubljano.

Naši gostje bodo lahko izbirali namestitvev v naslednjih krajih in hotelih:

HAMMAMET – HOTEL EL BOUSTEN	Cena din 2.270
SOUSSE – HOTEL SOUSSE PALACE	Cena din 2.450
HAMMAMET – HOTEL CONTINENTAL	Cena din 2.560

V ceni je vračunano:

Prevoz z reaktivnim letalom DC-9 INEX ADRIE na relaciji Ljubljana–Tunis–Ljubljana, prevoz iz letališča v Tunisu do hotela in obratno, prevoz iz Brnika v Ljubljano, letališki pristojbini v Ljubljani in v Tunisu, gostinske usluge (4 polni pensioni v izbranem hotelu), organizacija in vodstvo izleta.

V ceni ni vračunan prevoz iz Ljubljane ali drugega kraja na Brnik in izlet po izbiri v Tuniziji.

POTNI LIST:

Vsak udeleženec potovanja mora imeti veljaven osebni potni list. Potni list je potrebno predložiti na naši upravi najmanj 15 dni pred nameranim odhodom – zaradi nabave GRŠKE VSTOPNE VIZE.

2. POTOVANJE V SSSR – MOSKVA – LENINGRAD
8-dnevni izlet

a) Termini odhodov	Cena
20. april, 4. maj, 18. maj,	
1. junij, 15. junij	3.400,00 din
Smer potovanja LJUBLJANA – MOSKVA – LENINGRAD – LJUBLJANA	

b) Termini odhodov	Cena
15. maj, 25. maj, 8. junij	3.550,00 din
Smer potovanja je obratna: LJUBLJANA – LENINGRAD – MOSKVA – LJUBLJANA	

PROGRAM POTOVANJA:

1. dan: Zbor udeležencev na letališču Brnik ob 19.00 uri. Odhod letala IAA-DC-9 ob 20.10 in prihod v Moskvo ob 01.10 po lokalnem času. Po opravljenih obmejnih formalnostih transfer do hotela in prenočišče.

2. dan MOSKVA: Udeleženci imajo polne penzione v hotelu „A“ kategorije z namestitvijo v dvoposteljnih sobah.

4. dan: Med bivanjem v mestu so predvideni naslednji ogledi: Leninskega mavzoleja, Rdečega trga, Kremlja, Tretjakovske galerije, stalne razstave gospodarsko-tehničnih dosežkov SSSR, univerze Lomonosov in drugih znamenitosti glavnega mesta SSSR.

5. dan: MOSKVA–LENINGRAD:
Moskva: Zajtrk in kosilo. Do odhoda na letališče prosto. Let v Leningrad. Leningrad: po prihodu na letališče transfer do hotela, namestitvev v hotelu, večerja in prenočišče.

6. dan LENINGRAD: Udeleženci imajo polne penzione v hotelu „A“ kategorije z namestitvijo v dvoposteljnih sobah.

7. dan: Med bivanjem v mestu so predvideni naslednji ogledi: Isakijevski saborne cerkve, Petropavlovske trdnjave, Križarke AURORA, Ermitaža, palače Smoljni, Zimskega dvorca in drugih zanimivosti.

8. dan po večerji prosto do odhoda na letališče in ob cca 01.30 odhod letala v Jugoslavijo.

V CENI POTOVANJA JE VRAČUNANO:

Prevoz z letalom DC-9 na relaciji Ljubljana–Moskva ali Leningrad in obratno, prevoz z letalom Aeroflot na relaciji Moskva – Leningrad in obratno, letališka taksa na Brniku, v Moskvi ali Leningradu, krožne vožnje in transferji v Moskvi in Leningradu, v programu navedeni izleti z vstopninami pod vodstvom sovjetskih strokovnih vodilcev, hoteli „A“ kategorije z namestitvijo v dvoposteljnih sobah, obroki v letalu ter stroški vodstva in organizacije potovanja.

V CENO ARANŽMANA NI VRAČUNANA VSTOPNINA ZA EVEN-TUELNI OGLEDI GLEDALIŠKE PREDSTAVE ALI ZNAMENITEGA MOSKOVSKEGA CIRKUSA.

POSEBNO OPOZORILO
(velja za izlete in počitniške pakete)

1. Vsak udeleženec potovanja mora imeti veljaven osebni potni list.
2. Cena potovanja je prirejena po sedaj veljavnih cenah in sedaj veljavnem deviznem tečaju. V kolikor bi v tej zvezi prišlo do kakršnihkoli sprememb, se temu ustrezno spremeni cena potovanja.

3. Pridržujemo si pravico odpovedati potovanja ali delne spremembe programa v primeru višje sile.

4. Čez državno mejo je dovoljeno prenesti dinarsko kvoto v višini 1.000,00 din v bankovcih po 100,00 ali manjših ter devize z osebnega deviznega računa z ustreznim bančnim potrdilom.

– Za potovanje v Tunizijo sporočamo, da v Tuniziji JUGOSLOVANSKIH dinarjev ne menjajo. Plačilno sredstvo v Tuniziji je T. DINAR. Trenutno velja 1 T. DIN – 47 SCH ali 5,30 DM – menjate lahko v vseh bankah ali v hotelih.

5. PROSIMO, da dosledno izpolnite priloženo PRIJAVNICO. POHITITE S PRIJAVAMI!

PRIJAVE SPREJEMA POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA – PREŠERNOVA 27, LJUBLJANA (tel. 24-926) tov. Marjeta Podlesnik

POSEBNO OBVESTILO:

Če bo več kot 40 prijav za posamezni termin, bomo znižali ceno izleta oz. počitniškega paketa od 3 – 5 %.

Planinski
izlet
na Jošta

Zadnjo soboto v marcu se je končalo posrečilo izpeljati prvi letošnji izlet PD Iskra, ki je že enkrat odpadel zaradi na novo zapadlega snega.

V lepem sončnem jutru se nas je zbralo na avtobusni postaji komaj štiri svežega zraka željnih Iskrašev. Nekaj od prijavljenih je položila gripa, nekaj pa je imelo druge nujne opravke. Kar malo razočarani smo na Laborah ugotovili, da ni nobenega novega sopotnika. Brez obotavljanja smo je ubrali skozi Stražišče proti Jošti. Kmalu v gozdu nas je sprejel sneg in teloh, ki je cvetel na prisojnih straneh. Po poldrug uri hoje pod prijetno toplem soncem smo bili na vrhu. Naše oči so uživale ob pogledu na lepo okolico Jošta – Stari vrh, Martinj vrh, Blegoš, Jelovico in v ozadju Ratitovec, ki so se zasneženi bleščali v soncu.

Po krajšem počitku smo nadaljevali proti Čepuljam. Med potjo smo srečevali veliko izletnikov, predvsem pa tabornikov, ki so se vračali s proslave krajevnega praznika v Planici. Kmalu pa smo ostali sami na poti in v miru občudovali prebujajočo se naravo. Težak vonj dehteče zemlje se je v zraku mešal z vonjem prvih pomladnih rož.

Po petih urah zložne hoje smo prišli v Staro Loko in od tu na avtobus. Prijetno utrujeni smo se odpeljali proti Ljubljani in znova obžalovali, da ni prišlo na izlet več ljudi, saj so zamudili lep in prijeten dan v naravi.

Vernik Marjan – IPT

Zdrav duh...

v zdravem telesu, to razumejo tudi dekleta in žene v TOZD Iskra – Sprejemniki v Sežani. To lahko dokazemo z rezultati športnega tekmovanja v počastitev Praznika žena, ki je bilo končano v petek, dne 27. 2. 1976. Tekmovalce so številne ekipe iz raznih večjih podjetij v Sežani (Bolnica, Pletenina, Iskra, Žel. postaja, Iskra itd.). Panoge za začetek: odbojka (ekipa Iskre prvo mesto), namizni tenis (ekipa Iskre prvo mesto), streljanje (ekipa Iskre prvo mesto!) in keglanje (ekipa Iskre drugo mesto).

Če bo šlo tako naprej, bo morda ekipa iz Sprejemnikov požela vsa prva mesta. Na sliki štiri od šestih kegljač – dve sta med tem tekmovali v streljanju, kjer je Vika Bernetič dosegla največ točk, s tem pa pomagala zasesti prvo mesto.

Caf

POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA
LJUBLJANA, Prešernova 27
tel.: 24-926

PRIJAVNICA

Prijavljam se za izlet v – na
od do
PRIIMEK IN IME
Rojen-a (datum, kraj, država)
Naslov stalnega bivališča (poštna števil., kraj, ulica, h. števil.)
Poklic
Štev. potnega lista izdan dne
v veljaven do
Štev. osebne izkaznice izdane od
Zaposlen-a v (naziv podjetja-ustanove)
Telef. števil. v službi doma
Plačnik aranžmana (sam, podjetje, kredit)
Dodatno za GRČIJO
IME MOŽA (za poročene žene)
IME IN PRIIMEK OČETA
KRAJ ROJSTVA OČETA
IME IN PRIIMEK MATERE
KRAJ ROJSTVA MATERE
POKLIC

Opomba:
Ljubljana, dne Soglašam s programom in pogoji potovanja:
Podpis:

ZA KONEC SEZONE

Odlična rezultata Bogdana
Norčiča

Smučarska sezona se posklavlja in z njo se končujejo tudi številna smučarska tekmovanja na smučiščih doma in v svetu.

Prijetno je zapisati, da je Iskraš Bogdan Norčič za konec letošnje sezone v smučarskih skokih in poletih 3. in 4. aprila dosegel dva odlična rezultata in tako popravil vtise, ki so jih naši skakalci pustili na mnogih tekmovanjih v začetku sezone pa tudi na olimpijskih igrah v Innsbrucku.

V soboto, 3. aprila je naš Bogdan Norčič v Oberwiesenthalu, v okviru ekipnega tekmovanja, med 75 skakalci iz 12 držav, dosegel med posamezniki odlično 3. mesto. Z 226,2 točkami in

skokoma po 85 m se je uvrstil za H. G. Aschenbachom (NDR) 237,5 in Jaroslavom Balcarjem (ČSSR) z 230,1 točkami, medtem ko je bila ekipa Jugoslavije zaradi slabših Loštrega in mladince Anžela šele na 9. mestu.

V nedeljo je Bogdan Norčič dosegel še lepši uspeh, ko je med 98 ekipovalci iz 12 držav zasedel 2. mesto. Tokrat je za H. G. Aschenbachom (NDR) zaostal za 9 točk. S skokoma 89 in 90,5 m je zbral skupno 252 točk, pa čeprav so ga pri drugem skoku sodniki oškodovali vsaj za meter.

Norčičeva uspeha s teh dveh tekmovanj sta pomembna rezultata v tako močni in številni konkurenci, zato naše iskrene čestitke zanju! – J.C.

PLANINSKI IZLET V POLHOGRAJSKE DOLOMITE

Planinsko društvo ZP Iskra bo organiziralo v soboto, 17. aprila izlet v Polhograjske dolomite. Do Medvoda se bomo peljali z rednim avtobusom, nato pa nas bo pot vodila čez Jakoba na Katarino, kjer bomo v gostilni Dobnikar tudi obedovali.

Popoldne se bomo povzpeli na Grmadž in Tošč ter se čez Govejk spustili v dolino Ločnice, od tam pa v Medvode.

Hoje bo približno 4 ure. Pot je lahka in ustrežna tudi za ljubitelje gora z manjšo vzdržljivostjo. Dobimo se na ljubljanski avtobusni postaji ob 6.45, ali pa na postaji v Medvodah pol ure pozneje.

Izlet bo vodil Lado Drobež.

S prvega izleta štipendistov Iskre na Vogel

NISTE BILI Z NAMI?

LAHKO VAM JE ŽAL!

Izvršni odbor kluba štipendistov ZP Iskra je v letošnjem letu organiziral tri smučarske izlete za štipendiste. Pa poglejmo, kako je bilo:

Prvič smo bili na Voglu in sicer v soboto 28. februarja. Izleta se je udeležilo šestindvajset štipendistov, med katerimi je bilo le nekaj srednješolcev, čeprav je izlet predvsem zaradi njih bil v soboto. Ugotovili smo, da je udeležba preskromna, posebej še udeležba deklet, saj jih je bilo le pet! Odšli smo že ob 7. uri in marsikdo se je dobro zbudil šele ko je zvedel, da dobi kavčijo (50 din) nazaj in, da bodo stroški prevoza in dnevnih kart za žičnico kriti iz klubske blagajne. Veselje je malo skalila vrsta pred gondolo, vendar se nihče ni pritoževal nad soncem, ki nas je po enournem čakanju v dolini pričakalo na vrhu.

Nazaj grede smo se ustavili še na Bledu, kjer smo se (vsak na lastne stroške) pogostili s kremovimi rezinami. Vsi smo bili zadovoljni, čeprav nekoliko utrujeni in nekateri prav lepe paradiznikove barve.

Drugič je bil izlet predviden za 10. 3., vendar je bil zaradi slabega vremena prestavljen na 15. 3. Več sreče z vremenom so imeli udeleženci izleta v soboto, 13. 3.

Takrat so srednješolci prevladovali, saj je med trinajsetimi udeleženci bilo le nekaj študentov. Čeprav je bil 13., se je vse lepo končalo. S Koble smo se vrnili ožgani in le izbirneži so bili nezadovoljni, ker je zadnjih nekaj metrov proge bilo poledenelih. Tudi naslednjič smo bili namenjeni na Koble. Toda zopet nam je ponajajalo vreme. Kljub temu, da so se nekateri močno razburjali, je deževalo in izlet je bil spet prestavljen. Upajmo, da nam tega ne bo treba storiti še v tretje. Sicer pa, v tretje gre rado, mar ne?

Na vseh izletih ni manjkalo dobre volje, petja in šal in smučati je tudi učitek! Tisti, ki vas do sedaj nismo videli med nami, se imate priložnosti, pridite, ne bo vam žal! – Mirko Ivancič

OBVESTILO

Planinska sekcija ISKRA Elektromehanika Kranj organizira v soboto 17. aprila 1976 planinski izlet VRA-TA – BIVAK IV – KRIŽ (2410).

Odhod izpred kina Center v Kranju bo ob 3. uri (!) zjutraj, cena prevoza je 20 din.

Prijave sprejema tov. Olga Pajk, tajništvo ERO, tel. 28-22 ali poverjeniki sekcije do vključno srede 14. aprila. Vabljeni!